

PLANUL STRATEGIC PAC
2023-2027
MADR
Autoritatea de Management
pentru PS PAC

GHIDUL SOLICITANTULUI

INTERVENȚIA DR 15

INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII POMICOLE

– depunere on-line –

PROGRAMUL STRATEGIC 2023 – 2027

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
Intervenției DR 15 – „Investiții în exploatații pomicole”
Sesiunea 2023

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PS 2023-2027. Ghidul Solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, elaborat pentru fiecare intervenție PS 2023-2027, document care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Ghidul solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de finanțare, al Studiului de fezabilitate, ale Contractului de finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza modificărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.afir.ro.

**PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE
ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU Intervenția DR 15
PUBLICAT PE SITE-UL WWW.AFIR.RO.**

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați îndrumările editate de MADR și AFIR, disponibile pe paginile de internet www.afir.ro și www.madr.ro.
De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta direct la sediile noastre, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului solicitantului.

CUPRINS

1. PREVEDERI GENERALE

1.1. Contribuția intervenției DR 15 – Investiții în exploatații pomicole la obiectivele PAC.....	03
--	----

2. PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR 15

2.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	04
2.2. Condiții obligatorii pentru acordarea sprijinului	06
2.3. Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile	18
2.4. Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile	23
2.5. Criteriile de selecție ale proiectului	24
2.6. Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)	31

3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII POMICOLE

3.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de finanțare	37
3.2. Contractarea fondurilor	45
3.3. Achizițiile	51
3.4. Plata	53

4. INFORMAȚII UTILE

4.1. Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare	55
4.2. Lista formularelor disponibile pe site-ul AFIR	64
4.3. Dicționar	65
4.4. AFIR în sprijinul dumneavoastră	69

5. ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI

Anexa 1 – Model Cerere de finanțare	www.afir.ro
Anexa 2 – Anexa I la Tratatul de Instituire al Comunității Europene	www.afir.ro
Anexa 3 – Model Contract de finanțare	www.afir.ro
Anexa 4 – Fișa de intervenție DR 15	www.afir.ro
Anexa 5 – Acte Normative utile	www.afir.ro
Anexa 6 – Specificații tehnice operațiuni pentru care sprijinul se acorda sub forma de costuri standard	www.afir.ro
Anexa 7 – Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027	www.afir.ro
Anexa 8 – Instrucțiuni de completare a anexelor economico-financiare (Anexa B/Anexa C).....	www.afir.ro
Anexa 8.1 – Anexa B și Anexa C	www.afir.ro
Anexa 9 - Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentu Teritorial Integrat ITI.....	www.afir.ro
Anexa 10 - Model adeverință emisă de forma asociativă pentru dovedirea calității de membru a beneficiarului	www.afir.ro

Această intervenție este dedicată cererilor de finanțare depuse de fermieri și formele asociative ale acestora pentru sectorul pomicol, fiind eligibile exploatațiile cu dimensiunea economică minimă de 4.000 SO.

Pentru această sesiune, proiectele aferente componentei de înființare pepiniere vor beneficia de alocare distinctă, precizată în anunțul de lansare a apelului de proiecte.

Conform art. 7 al Hotărârii nr. 1570 din 28 Decembrie 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic 2023-2027, **solicitantul/beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua la cunoștință despre informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027 în baza căreia intenționează să depună proiect, inclusiv cu privire la obligațiile care decurg din legislația națională în vigoare potrivit specificului/angajamentului proiectului.**

În acest sens, valabil pentru toți solicitanții/beneficiarii, se impune parcurgerea din timp a tuturor etapelor intermediare care vizează eliberarea documentelor legale privind avizarea investiției propuse prin proiect precum și autorizarea finală a investiției, respectiv deținerea următoarelor: Proiect Tehnic, Autorizație de plantare, Autorizație de Construire, documente emise de DSP, DSVSA, ANPM ș.a., documente emise de instituțiile abilitate în funcție de proiect.

Conform art. 8 al Hotărârii nr. 1570 din 28 Decembrie 2022, în cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor de către solicitant/beneficiar pentru obținerea sprijinului financiar, Autoritatea Contractantă nu va acorda niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă.

Verificarile din etapele contractare, plată și monitorizare se vor realiza conform condițiilor precizate în ghidul și procedurile de verificare aferente sesiunii în care a fost depus și selectat proiectul.

1.1 Contribuția intervenției DR 15 „Investiții în exploatații pomicole” la obiectivele PAC

Intervenția DR 15 „Investiții în exploatații pomicole” se încadrează, conform Regulamentului (UE) 2115/2021, art. 73, în tipul de intervenție „Investiții” și contribuie la atingerea obiectivelor specifice PAC, a obiectivelor transversale și sectoriale relevante privind:

OS. 2 *Consolidarea orientării către piață și sporirea competitivității fermelor agricole, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv creșterea concentrării pe cercetare, tehnologie și digitalizare*

OS. 4 *Contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin îmbunătățirea sechestrării carbonului, precum și prin promovarea energiei sustenabile*

OTX Obiectiv transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri.

Conform prevederilor **PS PAC 2023-2027**, proiectele care vizează investiții pentru obținerea de material de înmulțire și pentru material de plantare fructifer (pepiniere) vor beneficia de alocare distinctă precizată în anunțul de lansare a apelului de proiecte pentru sesiunea respectivă.

Atenție! Aceste proiecte vor concura doar cu proiectele de același tip.

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Solicitanții eligibili pentru sprijinul acordat prin intervenția DR 15 sunt fermierii definiți în acord cu prevederile Regulamentului (UE) 2115/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 Decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEAGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 precum și formele asociative ale fermierilor așa cum sunt stabilite prin intermediul PS PAC 2023-2027.

Beneficiari, conform fișei intervenției DR 15 și al art. 6 al Hotărârii nr. 1570 din 28 decembrie 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic 2023-2027:

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice;
- cooperative agricole și societățile cooperative care deservește interesele membrilor fermieri;
- grupuri și organizații de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare și recunoscute de MADR, care deservește interesele membrilor.

Categoriile de beneficiari eligibili care pot primi fonduri nerambursabile sunt:

- ✚ **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/ 2008), cu modificările și completările ulterioare;
- ✚ **Întreprinderi individuale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✚ **Întreprinderi familiale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✚ **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate cu răspundere limitată – SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991 cu modificările și completările ulterioare);

✚ **Societate cooperativă agricolă** înființată în baza Legii nr. 1/ 2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care activează în sectorul pomicol, iar investițiile realizate deservesc interesele propriilor membri;

✚ **Cooperativă agricolă** înființată în baza Legii nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare, care activează în sectorul pomicol, iar investițiile realizate deservesc interesele propriilor membri care au calitatea de fermieri;

✚ **Grup de producători și Organizație de producători** (Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare) care activează în sectorul pomicol, iar investițiile realizate deservesc interesele propriilor membri.

✚ **Instituțiile de cercetare – dezvoltare**, precum și centre, stațiuni și unități de cercetare-dezvoltare și didactice, inclusiv universități din domeniul agricol cu personalitate juridică, de drept public sau privat (înființate în baza Hotărârii de Guvern de înființare și funcționare specifice, în cazul celor de drept public, și în baza statutului de funcționare, în cazul celor de drept privat) având în subordine stațiuni de cercetare-dezvoltare și didactice (definite potrivit legislației naționale în vigoare privind organizarea și funcționarea acestora), doar pentru unitățile de producție agricolă înregistrate la APIA/ANSVSA (care demonstrează calitatea de fermier). În cazul stațiilor de cercetare-dezvoltare și didactice aflate în subordinea Universităților cu profil agricol, se va avea în vedere ca în cadrul proiectului să se detalieze și să se ia în calcul doar activele unității vizate de investiție și nu activele Universității (de ex. calculul dimensiunii economice);

✚ **Composesorate**, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor în calitate de fermieri (menționate în Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare);

Atenție! Pentru Organizațiile de producători din sectorul legume-fructe se vor face verificări încrucișate cu APIA pentru evitarea dublei finanțări conform Protocolului încheiat între AFIR și APIA.

Organizațiile și grupurile de producători, pot propune investiții care deservesc membrii care dețin plantații pomicole și care vizează doar produsul/ produsele pentru care au obținut recunoaștere.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele condiții:

- să desfășoare activități economice, sub una din formele de organizare menționate anterior, înregistrată în România;
- să acționeze în nume propriu;
- să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Atenție! Nu sunt eligibili solicitanții care se află în proces de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară, insolvență sau faliment (Legea 85/2014 de prevenire a insolvenței și de insolvență).

Următoarele categorii de solicitanți/ beneficiari **pot depune proiecte** aferente investițiilor derulate prin PS 2023-2027 cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

a) solicitanții/ beneficiarii, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD cât și prin FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;

b) solicitanții care respectă prevederile art. 15 al Hotărârii nr. 1570 din 28 decembrie 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic 2023-2027.

Conform acestui articol, un solicitant poate depune:

- o cerere de finanțare pe oricare dintre intervențiile de investiții, dar poate semna maximum 2, după caz, 3 contracte, cel de-al treilea fiind aferent intervenției DR -19.

Într-o sesiune de depunere proiecte, un solicitant nu poate depune mai mult de o cerere de finanțare pe intervenție.

În situația retragerii unei cereri de finanțare, solicitantul nu mai poate redepona o altă cerere de finanțare pentru aceeași intervenție în cadrul aceleiași sesiuni.

Atenție! Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), toate cererile de finanțare depuse la AFIR, trebuie să cuprindă **“Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal”**, datată și semnată de către reprezentantul legal al solicitantului.

2.2 Condiții obligatorii pentru acordarea sprijinului

Atenție!

Este important ca înainte de depunerea Cererii de Finanțare, să identificați obiectiv, punctajul pe care proiectul îl întrunește și să-l menționați în Cererea de Finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar” - Prescorare.

Pentru justificarea îndeplinirii condițiilor specifice proiectului este necesar să prezentați în cadrul cererii de finanțare toate informațiile concludente în acest sens, iar documentele justificative vor susține aceste informații.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate, pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finanțare în limita impusă de prevederile HG 1570/2022.

Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției.

- În etapa de depunere cerere de finanțare criteriul se consideră îndeplinit dacă solicitantul și-a însușit cerințele Declarației F prin semnarea electronică a cererii de finanțare și în baza corelării informațiilor din bugetul indicativ rezultat în urma evaluării.

- În etapa de contractare criteriul se consideră îndeplinit prin dovedirea asigurării cofinanțării de către solicitant prin depunerea documentelor care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată.

Documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare, documente de la bancă/trezorerie, se vor depune în termenul de maxim 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare.

În cazul în care proiectul prevede și contribuția în natură, valoarea cofinanțării private va fi compusă din contravaloarea contribuției în natură conform Anexei A5 din Cererea de finanțare și, pentru diferența până la atingerea procentului de cofinanțare privată, din valoarea menționată în extrasul de cont și/ sau contract de credit. Prin urmare, în vederea semnării contractului, se va prezenta extrasul de cont și/ sau contract de credit pentru diferența menționată.

ATENȚIE! Valoarea contribuției în natură nu trebuie să depășească valoarea contribuției private.

Se verifică în cererea de finanțare dacă solicitantul și-a prevăzut contribuție în natură sub forma lucrărilor efectuate în regie proprie sau a materialului de înmulțire și/plantare fructifer propriu, care vor fi evaluate pe baza valorilor contribuției în natură. Valorile contribuției în natură, calculate pe baza costurilor standard se regăsesc în Cererea de finanțare (Anexa 5) atașată acestui Ghid și în fișa intervenției.

De asemenea, se verifică dacă solicitantul și-a însușit cerințele Declarației F prin semnătură privind angajamentul că au fost incluse în cadrul contribuției în natură doar prestări de lucrări și/sau material de plantat **pentru care nu au fost efectuate plăți în numerar justificate de facturi sau documente cu valoare justificativă echivalentă.**

Solicitantul va descrie în cererea de finanțare la acest criteriu de eligibilitate modul în care se vor realiza lucrările în regie proprie cu ajutorul utilajelor deținute, personalului angajat și se verifică dacă solicitantul este autorizat să desfășoare activitatea aferentă lucrărilor de instalare sisteme de irigații, sisteme de susținere/antigrindină/antiploaie incluse în cadrul contribuției în natură. Lucrările efectuate în regie proprie și utilizarea materialului de înmulțire și/plantare fructifer propriu pentru înființarea plantației pomicole vor fi detaliate în cadrul cererii de finanțare și valorile acestora vor fi corelate cu valorile cuprinse în Anexa 5 din cererea de finanțare.

În cazul în care solicitantul obține în regie proprie materialul de plantare/înmulțire pe care îl va utiliza ca și contribuție în natură pentru înființarea plantației pomicole, se verifică *Autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor și materialului săditor.*

Din contribuția privată a solicitantului se va scădea valoarea contribuției în natură, iar înainte de semnarea contractului, se va demonstra capacitatea de cofinanțare.

Atenție! Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și contribuției în natură doar pentru operațiunile detaliate în fișa intervenției prezente și în Cererea de finanțare atașată acestui ghid.

Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice.

La depunerea cererii de finanțare, se verifică îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

(1) Rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv sau în cazul în care solicitantul a înregistrat pierdere din exploatare în anul anterior depunerii cererii de finanțare se verifică dacă în anii N-2 și N-3 (dacă este cazul) rezultatul din exploatare este pozitiv (inclusiv 0).

Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care au înregistrat doar cheltuieli din exploatare, (întreținerea efectivului de animale, înființarea culturilor și a plantațiilor, întreținerea culturilor și plantațiilor pomicole, avize, cheltuieli administrative, întreținere cont bancar etc.) și nu au avut timpul necesar pentru încheierea unui ciclu de producție în vederea obținerii de venituri din exploatare (în acest caz nu se consideră venituri din exploatare plățile APIA și lucrările efectuate în regie proprie). Pentru solicitanții aflați în situațiile exceptate se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate /efectuarea cheltuielilor de exploatare și, în funcție de situație, orice alt document ce poate furniza informații suplimentare relevante. De asemenea, prevederile de mai sus se aplică și în cazul solicitanților care au avut cheltuieli din exploatare dar și venituri doar din plantații pomicole aflate în primul an de la intrarea pe rod (demonstrate și prin declarația expertului contabil și proces verbal pentru recepția plantației).

Pentru anii calamități solicitantul va prezenta un document (ex.: Proces verbal de constatare și evaluare a pagubelor) emis de organisme abilitate (ex.: Comitetul local pentru situații de urgență) prin care se certifică:

- data producerii pagubelor;
- cauzele calamității;
- obiectul pierderilor datorate calamităților (suprafața agricolă cultivată, animale);
- gradul de afectare pentru suprafețe agricole cultivate, animale pierite.

Pentru solicitanții de tip forme asociative a căror activitate agricolă a fost indirect afectată de calamități naturale, se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate la nivelul propriilor membri.

În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul din exploatare, care poate fi negativ.

În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului se va verifica Declarația de inactivitate (conform legii) depusă la Administrația Financiară în anul anterior depunerii proiectului.

În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului, dar au depus la Administrația Financiară Bilanțul anului anterior depunerii proiectului, se verifică Bilanțul – formularul 10, anului anterior depunerii proiectului însoțit de contul de profit și pierdere - profit și pierdere - formularul 20, inclusiv formularele 30 și 40, înregistrat la Administrația Financiară din care rezultă că nu a înregistrat venituri din exploatare.

Pentru solicitanții: persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale, se va verifica DECLARAȚIA PRIVIND VENITURILE REALIZATE ÎN ANUL PRECEDENT DEPUNERII PROIECTULUI înregistrată la Administrația Financiară.

Situațiile financiare anuale precum și Declarațiile (de inactivitate/privind veniturile realizate) se vor descărca, de către verificator, din PATRIMVEN.

(2) Indicatorii economico-financiar din cadrul secțiunii economice trebuie să se încadreze în limitele menționate, începând cu al doilea an de la data finalizării investiției.

Pentru proiectele care presupun înființare și/ sau reconversie, valoarea indicatorilor economici se va încadra în limitele menționate în cadrul secțiunii economice, începând cu anul următor anului intrării pe rod. Dacă proiectul propune mai multe specii pomicole și/sau sisteme de cultură diferite se va utiliza anul intrării pe rod cu valoarea numerică cea mai mare.

- La depunerea cererii de finanțare, aceste condiții se verifică pe baza situațiilor financiare anuale descărcate din PATRIMVEN, anexelor economice încărcate de solicitant și a matricei de indicatori. Pentru completarea Anexelor B/C se va ține cont de mențiunile Anexei 8 la prezentul ghid.

ATENȚIE! În cazul în care un solicitant depune/implementează mai multe proiecte, trebuie să țină cont de previziunea economico-financiară din proiectul/proiectele anterioare depuse/aflate în implementare, atât la nivelul indicatorilor economico-financiar, cât și la nivel de eligibilitate și selecție. Această prevedere nu se aplică, dacă în urma procesului de evaluare și selecție, proiectele anterioare aferente PS nu au intrat la finanțare și/sau dacă solicitantul nu deține proiect în implementare prin programările anterioare.

În cazul proiectelor de procesare/depozitare/condiționare minimum 50% din produsele pomicole care sunt supuse procesării/depozitării/condiționării, trebuie să provină din exploatarea pomicolă proprie și/sau din exploatarea membrilor (în cazul formelor asociative);

Peste 50% din produsele pomicole care vor fi procesate/depozitate/condiționate trebuie să provină din exploatarea agricolă proprie.

Investițiile în facilități de păstrare temporară a produselor agricole ce urmează a fi supuse procesării (materia primă provenită de la terți de până la 50%) sau procesate reprezintă parte componentă a investiției în procesarea produselor agricole.

În cazul procesării la nivelul fermei atât materia primă procesată cât și rezultatul procesării trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE.

Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente, sunt eligibile doar ca o **componentă secundară** a proiectului (din punct de vedere financiar).

La depunerea cererii de finanțare se verifică pe baza cantităților propuse a fi condiționate/ procesate/ depozitate și comercializate conform prognozelor economice, corelat cu informațiile privind capacitatea de procesare/depozitare prezentate în studiul de fezabilitate și cererea de finanțare la acest criteriu de eligibilitate.

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificării informațiilor prezentate de către solicitant (în cererea de finanțare și anexele economice) privind producția obținută la nivel de fermă, rețetele utilizate și producția obținută/cantitate procesată.

Solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA (după caz), anterior depunerii cererii de finanțare, cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție;

Se verifică în sistemul IACS APIA dacă solicitantul a înregistrat exploatarea pe forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin această intervenție.

Solicitanții acestei intervenții, sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea intervenției DR 15, au obligația să înscrie TOATE suprafețele agricole deținute în IACS. Întreaga bază de producție (suprafețe, animale, pasări și familii de albine) pentru care solicitantul are documente de proprietate și/sau arendă/concesionare sau alte documente în conformitate cu cele solicitate în capitolul 4.1 se va înregistra în IACS și/sau în Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/DSVSA/ANZ/Circumscripția veterinară.

Pentru suprafețele pentru care nu s-a depus încă solicitare de plată la APIA se va face dovada că solicitantul a înscris suprafețele respective în sistem/**evidențele APIA**.

Pentru investițiile noi, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții (sere, clădiri din componența fermei pomicole), nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

Investiția va respecta prevederile legislației naționale în vigoare aplicabilă proiectului;

Pentru modernizări, condiția de eligibilitate se îndeplinește prin depunerea documentelor doveditoare funcționării conform legislației naționale: DSP, DSV, Autorității competente de mediu (autorizațiile de funcționare), la momentul depunerii Cererii de Finanțare și prin depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele finale emise pentru investiție, după caz.

Pentru investiții noi, la prima cerere de plată condiția de eligibilitate se îndeplinește prin depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele finale emise pentru investiție, după caz.

Se corelează informațiile prezentate de către solicitant, cu Declarația F asumată la momentul depunerii Cererii de Finanțare și cu cele din documentele emise de Autoritatea competentă de Mediu/DSP/DSVSA privind respectarea cerințelor de sănătate publică, sanitar-veterinare și de siguranță alimentară.

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificării Avizelor necesare implementării proiectului/documentelor finale doveditoare funcționării DSP, DSV, Autoritatea competentă de mediu la momentele precizate mai sus.

În cadrul acestei sesiuni de depunere, sunt eligibile și exploatațiile din teritoriul ITI Delta Dunării, fără o alocare financiară dedicată, respectiv sesiune de depunere proiecte distinctă în acest sens.

ATENȚIE!

Pentru îndeplinirea condiției de eligibilitate este foarte important să demarați din timp demersurile la APM, DSP și DSVSA pentru obținerea documentelor necesare realizării și funcționării activității realizate prin proiect.

În cazul înființării și/sau reconversiei solicitantul trebuie să utilizeze doar material fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Se verifică în cadrul Proiectului de înființare plantație și cererea de finanțare dacă solicitantul și-a prevăzut cheltuieli cu materialul de plantare fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Documentul care atestă categoria biologică a materialului (document de calitate și conformitate al furnizorului) va fi prezentat obligatoriu la depunerea Cererii de plată prin care se solicită decontarea materialului săditor și se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F).

Pentru îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate nu este necesară verificarea soiului/soiurilor propuse prin proiect în catalogul ISTIS.

Atenție! Înainte de elaborarea proiectului de înființare se poate consulta ICDP Mărăcineni pentru a obține un aviz prealabil (informal) referitor la pretabilitatea speciei și a soiurilor alese de solicitant pe amplasamentul dorit. Acest aviz nu este necesar a fi prezentat la depunerea Cererii de finanțare, având ca scop informarea solicitantului, înainte de elaborarea documentelor necesare accesării fondurilor nerambursabile prin intervenția DR 15.

Pentru pepiniere, solicitantul se angajează că materialul rezultat va fi material fructifer sau de înmulțire din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Se verifică în cererea de finanțare la acest criteriu de eligibilitate dacă solicitantul își propune să producă material de înmulțire și material de plantare fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Documentul care atestă categoria biologică a materialului (document oficial de certificare) va fi prezentat obligatoriu la depunerea ultimei Cereri de plată. Se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F).

Condiția nu se aplică proiectelor care nu vizează producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer.

- (1) Pentru proiectele care vizează înființarea sau modernizarea de pepiniere se vor respecta următoarele condiții: solicitanții au obligația ca în pepinierele pomicole să producă material de plantare fructifer inclus în sortimentul aprobat prin Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România și prin Cataloagele oficiale ale statelor membre UE și/ sau Registrul soiurilor din UE ([link](#)) care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer. Solicitantul depune la Cererea de finanțare document din care să rezulte că materialul de plantare fructifer este inclus în Cataloagele oficiale ale statelor membre UE sau care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer.
- (2) Pentru producerea materialului de plantare fructifer se vor folosi următoarele categorii de material de înmulțire:
 - portaltoi obținuți pe cale generativă din sămburi și semințe, proveniți din plantații semincere autorizate;
 - portaltoi obținuți pe cale vegetativă (clone) din plantații mamă de butași, marcotiere autorizate sau din culturi de meristeme;
 - altoi, prelevat sub formă de ramuri sau muguri, din plantații mamă autorizate.
 - arbuști fructiferi obținuți pe cale vegetativă din drajoniere, stoloniere, plantații mamă de butași, marcotiere, culturi de meristeme.
- (3) Materialul de înmulțire reprezintă o cheltuială eligibilă doar pentru prima înființare a pepinierii. Beneficiarul trebuie să mențină pe toată perioada de monitorizare suprafețele înființate prin proiect nu doar un ciclu de producție.

Nu este obligatorie comasarea suprafețelor vizate prin proiecte depuse în sesiuni diferite și nici menținerea amplasamentelor pentru suprafețele înființate prin proiectele anterioare (se menține doar suprafața efectivă înființată prin acestea - ha). Pe perioada de desfășurare a contractului de finanțare, după primul ciclu de cultură, se poate schimba amplasamentul suprafeței ocupate cu

materialul de înmulțire și/sau plantare, rezultată prin implementarea proiectului, dacă este necesar din punct de vedere tehnologic și menționat în cererea de finanțare.

Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 4000 SOC, iar suprafața înființată/replantată prevăzută prin proiect trebuie să fie echivalentă cu minimum 3000 euro SOC pentru toate speciile și sistemele de cultură, inclusiv pepiniere;

A. Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 4000 SOC*

**după caz, în funcție de tipul solicitantului, așa cum este descris mai jos:*

Dimensiunea economică a exploatației agricole se calculează conform tabelului privind Stabilirea categoriei de fermă din cadrul Cererii de finanțare — după cum urmează:

1) În cazul exploatațiilor agricole care prevăd în cadrul **proiectului modernizarea** acesteia, respectiv, investiții în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea/ diversificarea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu un alt cod CAEN de agricultură (adică extinderea profilului agricol), extinderea diversificarea exploatației agricole prin înființarea unei noi unități de producție, **dimensiunea se va calcula pe baza înregistrărilor din perioada (campania) de depunere a Cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale din anul depunerii Cererii de finanțare sau din anul anterior** (în cazul în care solicitantul nu a reușit să depună la APIA Cererea unică de plată pentru campania anului în curs) și/sau a ultimei înregistrări/ actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii Cererii de finanțare, ținând cont de Nota explicativă a RICA din subsolul tabelului SOC din Cererea de finanțare.

În cazul în care în tabelul „Coeficienți producție standard 2017” și în documentele justificative depuse la Cererea de finanțare suprafața de teren este mai mare decât cea regăsită în sistemul IACS, experții AFIR vor solicita APIA un document prin care să certifice că solicitantul s-a înscris în sistem/ evidențele APIA și cu suprafața pentru care nu s-a depus încă solicitare de Cerere unică de plată.

În cazul în care solicitantii dețin la momentul depunerii Cererii de finanțare doar teren în pregătire pe care urmează să se înființeze o plantație pomicolă prin intermediul proiectului, dimensiunea economică se va calcula în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor din punct de vedere al culturilor din documentația tehnico-economică a proiectului și din cererea de finanțare, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (terenul în pregătire este înregistrat în IACS APIA).

Atenție! Completarea tabelului Coeficienți de producție standard, din Cererea de finanțare se va face cu toate activele exploatației (terenuri agricole și animale) chiar dacă proiectul vizează înființarea unei noi unități de producție independentă funcțional de celelalte unități de producție care alcătuiesc exploatația.

2) în cazul investițiilor propuse de un solicitant care desfășoară pentru prima dată o activitate agricolă (solicitantul este înscris cu exploatarea agricolă la APIA/ ANSVSA de mai puțin de 12 luni sau nu a depus nici o Cerere de plată la APIA până la data depunerii Cererii de Finanțare), se va calcula dimensiunea economică în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor din punct de vedere al culturilor din documentația tehnico-economică a proiectului și din cererea de finanțare, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (Indiferent dacă solicitantul figurează sau nu cu terenuri cultivate sau necultivate/ animale în posesie la momentul depunerii CF).

În cazul în care expertul nu regăsește în IACS suprafețele de teren menționate în tabelul „Coeficienți producție standard 2017” sau există diferențe între suprafața de teren declarată în proiect și cea din IACS, expertul va solicita APIA să certifice dacă solicitantul s-a înscris în sistem/evidențele APIA cu suprafața declarată în Cererea de finanțare.

În acest caz (punctul 2) se încadrează și **PFA-urile, IF-urile și II-urile** care au preluat exploatarea agricolă gestionată anterior de persoana fizică (actualul titular de PFA, II sau IF).

În cazul proiectelor depuse de **FORMELE ASOCIATIVE** (cooperative agricole, grupuri și organizații de producători) se vor însuma dimensiunile economice ale exploatarea membrilor fermieri (în cazul cooperativelor, doar a membrilor cooperatori/ acționari). Membrii pot avea exploatarea cu o dimensiune economică mai mica de 4000 euro SO, caz în care formele asociative vor depune documente justificative în acest sens.

Atenție!

Se va detalia în Cererea de finanțare, la secțiunea aferentă criteriului de eligibilitate, lista membrilor cu menționarea codului APIA și a dimensiunii economice a exploatarea fiecărui membru.

În cazul în care o formă asociativă este înscrisă la APIA, dimensiunea economică a exploatarea acesteia se va cumula cu dimensiunile economice ale exploatarea membrilor (în cazul cooperativelor, a membrilor cooperatori (Legea 1/2005) sau membrilor acționari (Legea 566/2004).

În cazul în care doar forma asociativă are exploatarea înscrisă în APIA, se va lua în considerare dimensiunea economică a acesteia (cazul în care respectiva formă asociativă vine în nume propriu).

Dacă în urma verificărilor efectuate de AFIR prin consultarea sistemului informatic al APIA rezultă o diferență de suprafață ca urmare a încheierii controalelor administrative ale APIA, solicitantul are obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul Coeficienților de producție standard, în urma solicitării de informații suplimentare.

Dimensiunea economică va fi calculată pe baza înregistrărilor/documentelor APIA din anul depunerii Cererii de finanțare /suprafața cu care s-a înscris în sistem/evidențele APIA pentru care nu s-a depus încă solicitare de Cerere unică de plată.

Atenție! Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea Cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a contractului (definită în Contractul de finanțare). Este permisă o marjă de maximum 15% în privința fluctuației dimensiunii economice. Prin excepție, în cazul pepinierele marja de fluctuație a dimensiunii economice poate fi mai mare.

Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 4.000 euro SOC stabilit prin condiția de eligibilitate.

Se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F).

Pentru proiectele de înființare a plantațiilor de culturi permanente în spații protejate (arbuști fructiferi, pomi fructiferi) încadrarea în LISTA COEFICIENȚILOR DE CALCUL AI PRODUCȚIEI STANDARD (SO) se va face prin asocierea la codurile EUROSTAT aferente culturilor permanente din câmp din care fac parte. Pentru o suprafață de teren agricol cultivată cu afin în sistemul de cultură la ghiveci/container, destinată obținerii de fructe, încadrarea din punct de vedere al SO se va face prin asocierea la codul EUROSTAT aferent culturii de afin în câmp.

B. Suprafața înființată/ replantată prevăzută prin proiect trebuie să fie echivalentă cu minimum 3.000 euro SOC pentru toate speciile și sistemele de cultură, inclusiv pepiniere.

Se verifică informațiile prezentate în Proiectul de înființare/replantare a plantației pomicole avizat de Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești - Mărăcineni sau stațiunea pomicolă din zonă, dacă dimensiunea economică a plantațiilor înființate și/ în reconversie sau a pepinierele (se verifică în cererea de finanțare), prevăzute prin proiect, respectă dimensiunea economică impusă prin criteriul de eligibilitate.

Atenție! Această condiție de eligibilitate se aplică doar proiectelor care propun înființare și/sau reconversie sau producerea de material de înmulțire și/ sau material de plantare fructifer.

Înființarea plantației de căpșuni reprezintă o cheltuială eligibilă doar pentru prima înființare a acesteia. Beneficiarul trebuie să mențină pe toată perioada de monitorizare suprafețele înființate prin proiect nu doar un ciclu de producție. Verificarea îndeplinirii condiției de eligibilitate se verifică în cererea de finanțare.

Atenție! A nu se confunda cele două condiții. Prezenta condiție (B) se referă strict la dimensiunea economică a plantațiilor prevăzute prin proiect. Astfel, trebuie respectată și condiția de eligibilitate anterioară (A) – dimensiunea minimă a exploatației să fie de minim 4.000 euro SOC (dimensiune existentă sau propusă prin proiect).

Solicitantul trebuie să prezinte proiectul tehnic avizat în conformitate cu legislația națională;

Pentru proiectele care propun înființare și/sau reconversie se verifică dacă solicitantul a prezentat proiectul de înființare de exploatații pomicole elaborat de persoane autorizate și avizat de

institutul de cercetare-dezvoltare pentru pomicultură sau de stațiunea de cercetare-dezvoltare pomicolă din zonă.

Se va utiliza Conținutul Proiectului cadru de înființare plantație conform Anexa la Ghidul solicitantului.

Pentru proiectele care vizează înființarea de pepiniere și cultura de de căpșuni nu se solicită proiect de înființare.

În cazul în care proiectul de investiții prevede investiții în echipamente de irigații la nivelul fermei, doar ca o componenta secundară, acestea sunt eligibile doar dacă îndeplinesc condițiile specificate în art. 74 din Regulamentul nr 2115/2021, după cum urmează:

Înființarea/extinderea sistemelor de irigații

a) Investiția prevede contorizarea apei.

b) Sistemul de irigații propus prin proiect nu este alimentat dintr-un corp de apă a cărui stare a fost identificată ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă.

Modernizarea sistemelor de irigații

- Investiția prevede contorizarea apei.
- La nivelul proiectului, este demonstrat faptul că:

a) în urma evaluării ex-ante, investiția asigură posibile economii de apă de minimum 10%

și

b) în cazul în care investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care au fost identificate ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă, este realizată o reducere efectivă a utilizării apei de minimum 50% din posibilele economii stabilite la punctul a) sau în conformitate cu procentul stabilit de autoritatea competentă (dacă este cazul), care să contribuie la atingerea stării bune a acelor corpuri de apă, respectiv minimum 5%.

Condițiile de mai sus, de la punctele a) și b) nu se aplică pentru o instalație existentă care afectează numai eficiența energetică, unei investiții în vederea creării unui rezervor sau unei investiții în vederea utilizării apei recuperate care nu afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață.

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificării avizelor emise de ANAR, ANIF, OUAL corelate cu prezentarea/descrierea investiției din documentația tehnico-economică, investiția realizată și a economiei de apă estimată a fi realizată.

Prevederi privind înființarea și/sau reconversia plantațiilor pomicele/ pepinierelor

Investițiile în înființarea și/sau reconversia plantațiilor pomicele/pepinierelor reprezintă cheltuielile eligibile efectuate în vederea înființării/reconversiei unei plantații pomicele, inclusiv pepiniere pomicele și includ următoarele cheltuieli/operațiuni: achiziționare puieti, defrișare, lucrări de pregătire a terenului și plantare și materialele aferente, achiziționare și instalare sistem de irigații, sistem de susținere, sisteme de protecție antigrindină, antiplouă și insecte, împrejmuirea plantației, sisteme de supraveghere a plantației, solar, tunel, seră, macrotunele, documentații pentru studii de teren, avize, autorizații emise pentru înființare și/sau reconversie plantații pomicele, inclusiv pepiniere, fertilizare, realizarea puțului pentru alimentarea cu apă a sistemului de irigații, realizarea rezervorului de apă tip lagună, realizare împrejmuire interioară puț și lagună, realizare platforme pietruite sau betonate necesare funcționării sistemului de irigare/fertirigare sau a sistemelor de producere energie pentru pompele de irigat, achiziția de echipamente necesare funcționării sistemului de irigare/fertirigare, sisteme de producere energie pentru pompele de irigat, achiziția de sisteme de iluminat livadă, achiziția de sisteme de răcire prin aspersie a plantelor, achiziția de sisteme de drenaj, achiziția de sisteme antiîngheț.

Atenție! Formele asociative nu pot realiza investiții de înființare plantație/pepinieră și/sau reconversie plantație pe terenurile membrilor.

În cazul achiziției de utilaje și echipamente de către formele asociative se va detalia în cererea de finanțare la cap. A4 modalitatea de deservire a membrilor deținători de plantații pomicele.

Specii eligibile pentru sprijin prin intervenția DR 15

Specii eligibile pentru sprijin prin intervenția DR 15		
A. Pomi fructiferi		
Măr	Păr	Gutui
Prun	Cireș	Vișin
Cais	Piersic	Nectarin
Nuc	Migdal	Alun
Castan		
B. Arbuști fructiferi		
Coacăz negru	Coacăz roșu	Coacăz alb
Agriș	Zmeur de grădină	AFIN de cultură
Mur de grădină, Mur cu ghimpi sau fără	Măceș	Soc negru
Trandafir pentru petale	Lonicera caerulea L.	Corn
Scorușul negru (Aronia melanocarpa)	Cătină	Goji
C. Căpșun		
D. Dud		

Atenție! Pentru operațiunile cuprinse în Anexa A5 din cadrul Cererii de finanțare sprijinul se acordă doar sub forma costurilor standard și a contribuției în natură, excepție fac operațiunile care nu respectă semnificativ specificațiile prevăzute în Anexa 6 a prezentului Ghid, pentru care beneficiarii vor derula procedura de achiziție bunuri și servicii a AFIR pentru beneficiarii privați.

În cazul operațiunilor sprijinite prin intermediul costurilor standard nu este necesară utilizarea procedurilor de achiziții AFIR, solicitantul putând alege direct furnizorul fără să solicite aprobarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale.

Dacă investiția nu respectă semnificativ specificațiile prevăzute în Anexa 6 a prezentului Ghid, sprijinul nu poate fi acordat sub forma costurilor standard (de exemplu: proiectele care prevăd cheltuieli cu sistem de susținere clasic, ce nu poate fi utilizat pentru instalarea sistemelor de protecție antigrindină și antiplouaie). În acest caz, rezonabilitatea prețurilor este asigurată, după caz, prin:

- respectarea limitelor de prețuri din baza de date cu prețuri de referință postată pe pagina AFIR;
- prezentarea a două oferte, pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro sau PrintScreen – uri de pe site –urile furnizorilor de bunuri care cuprind informații despre furnizor, bunul oferit, caracteristicile minimale, prețul și data la care este valabil prețul afișat.

Atenție! A nu se confunda costurile standard și contribuția în natură cu prețurile de referință (maximale).

Astfel, în cazul operațiunilor pentru care sprijinul se acordă în baza costurilor standard și contribuției în natură, valoarea cheltuielilor eligibile este egală cu suma valorilor pentru fiecare operațiune în parte, prezente în fișa intervenției, indiferent dacă prețul efectiv de achiziție este mai mic sau mai mare decât valorile costurilor standard și contribuției în natură din fișa intervenției.

În cazul contribuției în natură pentru care nu a fost efectuată nicio plată în bani, justificată prin facturi sau documente cu valoare probantă echivalentă, se va verifica realizarea de către beneficiar a investițiilor respective, efectuate în regie proprie, cu solicitarea unor documente justificative pentru demonstrarea efectuării investițiilor, dacă este cazul, iar cuantumul se va stabili pe baza valorilor din tabelul Costuri standard și contribuție în natură.

Nu este necesar ca solicitantul să dovedească ex-ante (la depunere, contractare) că deține mijloacele de a executa în regie proprie investițiile respective, *exceptând* cazul în care acesta obține în regie proprie materialul de plantare/inmulțire, caz în care va trebui să prezinte și documentele legale care îi permit realizarea acestor operațiuni (de exemplu **Autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor și materialului săditor).**

Atenție! Operațiunile pentru care sprijinul se acordă în baza costurilor standard și a contribuției în natură, ca de exemplu material de plantare, echipament de irigare, sistem susținere/antigrindină/antiploaie, împrejurire vor fi decontate doar după realizarea acestora cu prezentarea proceselor verbale aferente și în urma verificării pe teren care să confirme realizarea acestora.

Durata până la intrarea pe rod a speciilor pomicele în funcție de sistemul de cultură

SPECIA	Sistemul de cultură		
	Clasic	Intensiv	Superintensiv
MĂR	4	3	2
PĂR	5	4	3
GUTUI	5	4	3
PRUN	5	4	3
CIREȘ	5	4	3
VIȘIN	5	4	4
CAIS	5	4	3
PIERSIC+NECTARIN	4	3	3
NUC	8	6	6
MIGDAL	6	5	5
ALUN	6	5	4
CASTAN	8	7	6
CĂPȘUN	-	1	1
ZMEUR	-	1	1
MUR CU GHIMPI	-	2	2
MUR FĂRĂ GHIMPI	-	2	2
COACĂZ (NEGRU, ROȘU, ALB)	-	3	3
CĂTINA	5	4	3
AFIN	-	3	3
AGRIȘ	-	4	4
MĂCEȘ	5	4	4
LONICERA CAERULEA L.	-	6	5
CORN	5	5	4
ARONIA MELANOCARPA	4	4	3
SOC	4	4	4
TRANDAFIRUL PENTRU PETALE	-	4	4
GOJI– L. Barbarum*	-	2	2
GOJI– L. chinense*	-	2	2
DUD*	5	4	4

* estimările sunt din literatura de specialitate

Densitatea pomilor (pomi/ha) pe sisteme de cultură și grupe de specii

Nr. crt.	Grupa de specii	Sistemul de cultură		
		Clasic	intensiv	superintensiv
1	Măr, Păr	Pana la 500*	501 – 1905	Peste 1905
2	Gutui	Pana la 500*	501 – 1000	Peste 1000
3	Prun, Cais	Pana la 500*	501 – 833	Peste 833
4	Cireș	Pana la 400*	401 – 1000	Peste 1000
5	Vișin, Piersic, Nectarin	Pana la 500*	501 – 1000	Peste 1000
6	Nuc	Pana la 100*	101 – 178	Peste 178
7	Alun	Pana la 400*	401 – 667	Peste 667
8	Castan comestibil	Pana la 100*	101 – 200	Peste 200
9	Afin, Coacăz negru, Agriș, Trandafir	-	2500 – 3333	Peste 3333
10	Zmeur	-	5000 – 6667	Peste 6667
11	Mur cu ghimpi	-	2000 – 2500	Peste 2500
12	Lonicera caerulea L.	-	1000 – 1667	Peste 1667
13	Măceș	Pana la 833*	834 – 1667	Peste 1667
14	Cătină, Soc	Pana la 667*	668 – 1250	Peste 1250
15	Aronia melanocarpa	Pana la 1000*	1001 – 1905	Peste 1905
16	Corn	Pana la 500*	501 – 1000	Peste 1000
17	Căpșun	-	Până la 37.000*	Peste 37000
18	Migdal	Până la 238*	239 – 400	Peste 400
19	Mur fără ghimpi	-	1250 – 1667	Peste 1667
20	Goji – L. Barbarum**	-	Pana la 2223	Peste 2223
21	Goji – L. chinense**	-	Pana la 1905	Peste 1905
22	Dud**	Pana la 333	334 - 500	Peste 500

*inclusiv **limita max.**

** estimările sunt din literatura de specialitate

2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Cheltuielile neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie de asemenea finalizate până la data depunerii ultimei Cereri de plată.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții corporale și/sau necorporale, conform următoarei liste indicative a **cheltuielilor eligibile:**

- ✚ Investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole, modernizarea parcului de mașini și utilaje agricole inclusiv remorci și semiremorci tehnologice (specializate pentru activitatea agricolă);
- ✚ Echipamente și sisteme de avertizare timpurie asupra fenomenelor meteorologice nefavorabile precum și alte echipamente de diminuare a efectelor fenomenelor meteorologice nefavorabile (de exemplu, plase antigrindină, stații meteo, echipamente anti-îngheț, pentru protecția plantațiilor pomicole împotriva înghețului târziu de primăvară etc.); Echipamentele sunt eligibile cu condiția intergrării acestora într-un sistem de

avertizare, integrarea fiind prezentată în cadrul cererii de finanțare și verificată ulterior la cererea de plată aferentă acestora;

- ✚ Înființarea/modernizarea facilităților aferente asigurării igienei și biosecurității la nivel de fermă;
- ✚ Investiții în înființarea și modernizarea pepinierelor pomicole, inclusiv în creșterea suprafețelor ocupate de material săditor;
- ✚ Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare;
- ✚ Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente, doar ca o componentă secundară* a proiectului (din punct de vedere financiar);
- ✚ Înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatație, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole), doar ca o componentă secundară* a proiectului;

În cadrul cheltuielilor de marketing sunt eligibile și următoarele investiții, doar în limita a 5% din valoarea eligibilă a proiectului fără a depăși 30.000 euro:

- înființarea unui site pentru promovarea și comercializarea produselor proprii atât cele în stare proaspătă cât și cele condiționate;
- crearea conceptului de etichetă pentru produsele comercializate, inclusiv costurile cu crearea/achiziționarea și/sau înregistrarea mărcii beneficiarului;
- crearea brandului/brandurilor produsului/ produselor condiționate care vor face obiectul comercializării. Sunt eligibile și costurile cu achiziționarea și/sau înregistrarea brandului/brandurilor acestor produse.

Investițiile în vederea comercializării, precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare vor fi destinate exclusiv comercializării propriilor produse agricole.

Aceste cheltuieli sunt încadrate în componenta de comercializare.

- ✚ Producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană geotermală, aerotermală, hidrotermală etc.), ca o componentă secundară* a unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu **fară ca solicitantul să fie prosumator;**

ATENȚIE! Pentru demonstrarea utilizării energiei obținute, exclusiv pentru consumul propriu, se va depune atât la ultima tranșă de plată cât și la solicitarea AFIR în perioada de monitorizare, un document eliberat de către un Expert tehnic extrajudiciar în domeniul energetic, care certifică faptul că pentru obiectivul/obiectivele vizate de proiect nu s-a livrat surplusul de energie electrică în rețeaua națională de distribuție a energiei electrice.

✚ Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES (componentă secundară* a proiectului), legate de:

- îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției;
- achiziționarea de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie, precum și alte investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES;
- investiții în economia circulară precum:

a) producerea și utilizarea energiei regenerabile din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu;

b) obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu.

✚ Investiții legate de utilizarea soluțiilor digitale la nivel de fermă;

✚ Înființarea și/sau modernizarea echipamentelor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, doar ca o componentă secundară* a proiectului;

✚ Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări, doar ca o componentă secundară* a proiectului;

✚ achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mașini/ utilaje și echipamente noi, remorci agricole/ tehnologice, în limita valorii de piață a bunului respectiv.

Atenție! Este considerată cheltuială eligibilă doar leasingul financiar, cu obligația ca bunul să intre în proprietatea beneficiarului până la ultima plată.

În cazul achiziției de utilaje se va menționa o marjă a caracteristicilor tehnice a acestora, cu respectarea limitei maxime prevăzute în *Tabelul privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor*, chiar și în cazul în care rezonabilitatea se demonstrează cu extras din BD cu prețuri de referință.

În ceea ce privește puterea nominală* a utilajelor folosite în pepinierele pomicole, se vor avea în vedere următoarele:

- pentru lucrările de pregătire a terenului: nivelat, scarificat (50-60 cm), desfundat, discuit, pot fi achiziționate tractoare cu puterea 200-250 C.P.
- pentru lucrările de plantat puieți și scos pomi pot fi achiziționate tractoare cu putere de 130-150 C.P.
- pentru lucrările de întreținere în câmpul I și câmpul II: prășit mecanic, frezat și tratamente chimice, pot fi achiziționate tractoare cu putere de 60 - 70 C.P.

* În cazul unei pepiniere pomicole se pot achiziționa maxim două tractoare – unul de 60 - 70 C.P. și unul de 130-150 C.P./200-250 C.P., în funcție de necesități.

✚ achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, respectiv:

- o Autoizoterme (cu frig sau fără)
- o Rulote și autorulote alimentare

Aceste mijloace de transport pot fi utilizate după caz, pentru transportul materiei prime, comercializarea produselor agricole primare, a produselor condiționate. **Aceste cheltuieli sunt încadrate în componenta de comercializare.**

✚ împrejmuirea suprafețelor pe care se realizează investiția, drumuri de exploatare, inclusiv utilități și racordări (în cadrul fermei);

✚ completarea gurilor cu puieți în plantațiile de pomi și arbuști (replantare);

Procentul de puieți înlocuiți va fi prevăzut în proiectul de plantare (înființare și/sau reconversie) avizat de un Institut pomicol sau de o stațiune pomicolă din zonă, însă nu

poate depăși 5%. Dacă proiectul prevede un procent mai mare decât cel menționat anterior, diferența este considerată cheltuială neeligibilă;

- ✚ achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, etc..

În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA.

***Aceste operațiuni nu pot face în mod independent obiectul unui proiect de investiții.**

Cheltuielile generale ale proiectului sunt costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate și sunt eligibile dacă respectă prevederile cap 4.7.3 din PS PAC 2023-2027 și îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din cerințele minime impuse de PS 2023 - 2027;
- sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, Studiu de fezabilitate, Proiect tehnic, Document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții – montaj.

Cheltuielile de consultantă pentru management de proiect pentru obiectivul de investiții sunt eligibile dacă respectă condițiile anterior menționate și se decontează proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului. Excepție fac cheltuielile de consultantă pentru întocmirea dosarului Cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată doar în cazul în care aceste servicii fac obiectul unui contract de sine stătător sau sunt evidențiate în mod distinct în cadrul Contractului de consultantă pentru managementul de proiect.

Costurile generale ale proiectului trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții – montaj, dar nu mai mult de 200.000 euro și în limita a 3% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții simple.

În cazul proiectelor care vizează înființarea/reconversia plantațiilor pomicole, valoarea prevăzută în Anexa A5 din Cererea de finanțare, linia 1 Proiectare, analiza sol, asistență tehnică, avizare proiect va fi inclusă în Bugetul indicativ în cadrul cap. 3.

De asemenea, cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului Cererii de finanțare (până la semnarea Contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea Contractului de finanțare (asistența pentru derularea procedurii de achiziții, elaborarea cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în dosarul Cererii de finanțare în vederea încheierii Contractului de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

Atenție! Cheltuielile necesare implementării proiectelor care presupun lucrări tehnologice pregătitoare (ex. defrișare, desfundare, nivelare) și de înființare/ reconversie plantații pomicole care se încadrează în cost standard și contribuție în natură în cadrul DR 15, efectuate înainte de semnarea Contractului de finanțare, dar după depunerea Cererii de finanțare sunt eligibile și pot fi decontate după contractare. **Aceste cheltuieli vor fi realizate în conformitate cu cererea de finanțare și proiectul de plantare depus și nu pot fi decontate dacă proiectul nu este contractat.**

Studiile de fezabilitate, proiectele tehnice și/sau documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenție, aferente cererilor de finanțare depuse de solicitanții pe intervențiile din PS 2023-2027 sau scheme de ajutor, trebuie întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare și trebuie să conțină informații tehnice, economice, detaliate și relevante în raport cu proiectul propus

Cheltuielile eligibile efectuate înainte de semnarea Contractului de finanțare, dar după depunerea Cererii de finanțare, sunt doar cele pentru care sprijinul se va acorda în baza costurilor standard simplificate și a contribuției în natură, prezente în fișa intervenției și în Cererea de finanțare.

Atenție! Pentru proiectele prin care solicitantul a menționat în cererea de finanțare că va realiza investiții evaluate pe baza costurilor standard și contribuției în natură după depunerea cererii de finanțare, dar înainte de semnarea contractului de finanțare, solicitantul va notifica AFIR că urmează să înceapă realizarea acestora în vederea efectuării verificării pe teren.

Atenție! Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard simplificate și a contribuției în natură doar pentru operațiunile detaliate în fișa intervenției și în Cererea de finanțare aferente intervenției DR 15.

Pentru celelalte investiții care nu se regăsesc în lista costurilor standard din Anexa 5, se va aplica **rambursarea costurilor**.

În cazul culturii de afin la ghiveci pentru materialul de plantare, împrejmuire, sistemul de susținere și protecție antigrindină și defrișare, dacă este cazul, se vor utiliza costurile standard, cu respectarea prevederilor de mai jos.

În cazul culturilor de arbuști și pomi fructiferi în spații protejate, pentru materialul de plantare, împrejmuire, și defrișare, dacă este cazul, se vor utiliza costurile standard, cu respectarea prevederilor de mai jos.

Dacă investiția nu respectă semnificativ specificațiile prevăzute în Anexa 6 a prezentului ghid, sprijinul nu poate fi acordat sub forma costurilor standard și contribuției în natură (de exemplu: proiectele care prevăd cheltuieli cu sistem de susținere clasic, ce nu poate fi utilizat pentru instalarea sistemelor de protecție antigrindină și antiplouaie). În acest caz, rezonabilitatea prețurilor este asigurată, după caz, prin:

- respectarea limitelor de prețuri din baza de date cu prețuri de referință aplicabilă PS a AFIR;
- prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro sau PrintScreen – uri de pe site –urile furnizorilor de bunuri care cuprind informații despre furnizor, bunul oferit, caracteristicile minimele, pretul și data la care este valabil pretul afișat.

În cazul drumurilor de exploatare, a serelor, solarilor, tunelurilor și macrotunelurilor și a oricăror alte operațiuni care nu sunt menționate în Anexa 5 din cererea de finanțare și pentru care nu există costuri standard, se va aplica procedura de achiziții bunuri și servicii a AFIR pentru beneficiarii privați.

Atenție! A nu se confunda costurile standard și contribuția în natură cu prețurile de referință (maximale).

Astfel, în cazul operațiunilor pentru care sprijinul se acordă în baza costurilor standard și contribuției în natură, valoarea cheltuielilor eligibile este egală cu suma valorilor pentru fiecare operațiune în parte, prezente în fișa intervenției, indiferent dacă prețul efectiv de achiziție este mai mic sau mai mare decât valorile costurilor standard și contribuției în natură din fișa intervenției, exceptând operațiunile care se supun procedurii de achiziții.

Costurile standard (operațiunile pentru care sprijinul se acordă în baza acestora) nu reprezintă un instrument de stabilire a eligibilității cheltuielilor ci de asigurare a rezonabilității prețurilor și implicit de simplificare a implementării intervenției.

Astfel, operațiunile eligibile prezente în fișa intervenției, care nu se regăsesc în costurile standard, reprezintă cheltuieli eligibile, însă cu respectarea rezonabilității prețurilor conform punctelor a) și c) de mai jos.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectului sunt incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de Finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Rezonabilitatea prețurilor este asigurată, după caz, prin:

- a) respectarea limitelor de prețuri din baza de date cu prețuri de referință postată pe pagina de internet a AFIR;
- b) valorile costurilor standard și contribuției în natură, potrivit fișei intervenției DR 15 “Investiții în exploatații pomicole” sau din Cererea de finanțare;
- c) prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro sau *PrintScreen – uri de pe site-urile* furnizorilor de bunuri care cuprind informații despre furnizor, bunul ofertat, caracteristicile minimale, prețul și data la care este valabil prețul afișat.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Atenție! Pentru finalizarea proiectului FEADR este necesar ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție aferentă cheltuielilor eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

Prin intervenția DR 15 nu se pot finanța investiții care se încadrează în următoarele categorii:

- ✚ cheltuielile cu lucrările de întreținerea plantațiilor;
- ✚ achizițiile de mijloace de transport pentru bunuri/mărfuri, nespecializate pentru activitatea agricolă vizată de proiect;
- ✚ achiziția de mijloace de transport persoane/pentru uz personal;
- ✚ achiziția de clădiri;
- ✚ achiziția de terenuri;
- ✚ construcția și modernizarea locuinței;
- ✚ achiziția de cap tractor;
- ✚ cheltuieli cu spațiile ce deservesc activitatea generală a exploatației: birouri administrative, săli de ședințe, săli de protocol, spații de cazare etc.);
- ✚ achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- ✚ obținerea de băuturi alcoolice;
- ✚ cheltuieli aferente investițiilor din Programul Sectorial legume-fructe;
- ✚ sisteme de protecție antigrindină cu excepția plaselor antigrindină.

Pentru Organizațiile de producători din sectorul legume-fructe care aplică Programe Operaționale finanțate prin Pilonul I, se vor face verificări încrucișate cu APIA pentru evitarea dublei finanțări.

Atenție! Demarcarea cheltuielilor comune aferente investițiilor în energie regenerabilă din fonduri publice:

- Se va verifica evitarea dublei finanțări cu Schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare obținerii energiei regenerabile, aprobată prin Ordinul MADR nr. 70/2023, precum și cu alte surse de finanțare a investițiilor în energie regenerabilă.

În cazul identificării unui alt proiect selectat pentru finanțare, aparținând aceluiași solicitant care prevede investiții în energie regenerabilă, pentru aceeași unitate de producție, se vor elimina din proiectul depus pe DR 15, cheltuielile aferente obținerii energiei regenerabile.

Demarcarea DR 15 cu intervenția DR 22 - cheltuieli aferente investițiilor de depozitare/ condiționare/procesare care fac obiectul unui proiect DR 15 vor fi eliminate din cadrul proiectului depus de același solicitant pe intervenția DR 22 care vizează aceleași tipuri de investiții.

Cheltuielile neeligibile generale sunt:

- ✚ cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;
- ✚ cheltuieli efectuate înainte de semnarea Contractului de finanțare a proiectului cu excepția:
 - cheltuielilor cu întocmirea și depunerea proiectelor;
 - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun înființare/reconversie plantații pomicole, realizate în baza costurilor standard și a contribuției în natură, pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare;
- ✚ cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- ✚ cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- ✚ taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- ✚ în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

2.5 Criteriile de selecție ale proiectului

IMPORTANT

Înainte de depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să identifice, obiectiv, punctajul estimat (auto-evaluare, prescoring) pe care aceasta îl întrunește, să anexeze cererii de finanțare, documentele pe baza cărora se certifică îndeplinirea criteriilor de selecție, în acord cu detalierea de la secțiunea aferentă selecției.

Selecția pentru finanțarea proiectelor depuse în cadrul intervențiilor din Planul Strategic 2023-2027 se desfășoară în conformitate cu prevederile HG. 1570/28.12.2022 și a Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027) detaliată în secțiunea "3. Selecția proiectelor" din prezentul ghid.

Pentru această intervenție **pragul de calitate prestabilit (pragul minim) este de 20 puncte.**

Cererile de finanțare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul de calitate lunar nu pot fi depuse în luna respectivă, sistemul on-line nepermițând încărcarea Cererii de finanțare, acestea putând fi depuse în luna în care punctajul estimat este mai mare sau egal cu pragul de calitate respectiv.

Atenție! Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze în cadrul cererii de finanțare și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii pentru menținerea sprijinului pe toată perioada Contractului de finanțare (perioada de implementare și monitorizare a proiectului).

Atenție!

Este important ca înainte de depunerea Cererii de finanțare, să identificați, obiectiv, punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) pe care aceasta îl întrunește și să-l menționați în Cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”, precum și încadrarea corectă a proiectului din punct de vedere a alocării financiare a intervenției/ componente (alocare distinctă).

Proiectele al căror punctaj va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei intervenții/ componente (alocare distinctă), vor fi declarate neconforme și nu vor mai intra în procesul de selecție.

Pentru toate proiectele, cu excepția pepinierelor punctajul se calculează în baza următoarelor principii de selecție:

Nr crt.	Principii	Criterii	Punctaj maximum 100 p
1.	<p>Principiul înființării de plantații, pepiniere și sau reconversiei de plantații pomicole</p> <p><i>Punctajul se acorda atât solicitanților care își propun defrișare prin proiect, cât și celor care au realizat defrișarea cu maxim 3 ani înaintea solicitării sprijinului sau care au terenul în pregătire (se va depune autorizația de defrișare), în vederea înființării unei plantații pomicole.</i></p>	<p>1.1.Solicitantul accesează sprijinul pentru reconversia plantațiilor pomicole;</p> <p><i>Punctajul se acordă proporțional, în funcție de proporția dimensiunii economice a plantațiilor pomicole prevăzute prin proiect, supuse reconversiei, în total dimensiune economică a plantațiilor pomicole propuse prin proiect.</i></p> <p>1.2 Solicitantul accesează sprijinul pentru înființarea de plantații pomicole;</p> <p><i>Punctajul se acordă proporțional, în funcție de proporția dimensiunii economice a plantațiilor pomicole înființate prevăzute prin proiect în total dimensiune economică a plantațiilor pomicole propuse prin proiect.</i></p> <p>Punctajul de la 1.1 și 1.2 nu se cumulează.</p>	<p>MAX 30 P</p> <p>30 P</p> <p>15 P</p>
2.	<p>Principiul accesului la finanțare în sensul prioritizării solicitanților care nu au beneficiat de fonduri europene pentru o investiție similară prin intermediul PNDR 2014-2020</p>	<p>Solicitanții care nu au beneficiat de finanțare din fonduri europene pentru dezvoltarea exploatației prin sM 4.1a și a investițiilor similare 4.1a prin intermediul sM 19.2. (inclusiv perioada de tranziție).</p>	<p>5 p</p>
3.	<p>Principiul investițiilor în plantațiile care promovează patrimoniul genetic pomicol</p>	<p>3.1 Se vor puncta solicitanții care își propun prin proiect sau dețin în proprietate sau folosință, plantații pomicole cu soiuri autohtone.</p> <p>Pentru acordarea punctajului, pe minimum 50% din suprafața înființată/deținută vor fi/sunt folosite soiuri autohtone.</p> <p>În cazul formelor asociative care nu își propun prin proiect înființare sau reconversie, punctajul se va acorda proporțional în funcție de ponderea</p>	<p>MAX 5 p</p> <p>5P</p>

		plantațiilor deținute și/folosință cu soiuri autohtone de către membrii acestora în total suprafață plantații pomicole.	
4.	Maturitatea financiară a solicitantului	<p>Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active de minim 3 ani</p> <p>4.1 în desfășurarea activității în sectorul pomicol</p> <p>4.2 în domeniul agroalimentar</p> <p>Criteriul se consideră îndeplinit dacă solicitantul prezintă la depunerea Cererii de Finanțare dovada vechimii întreprinderii minim 3 ani în sectorul pomicol pentru 4.1/ agroalimentar pentru 4.2 prin prezentarea Declarației expertului contabil.</p> <p>Din Declarația expertului contabil trebuie să rezulte că a obținut anterior venituri din sectorul pomicol/ agroalimentar și ponderea acestora este de minim 50% din total cifra de afaceri.</p> <p>În cazul formelor asociative, vechimea solicitantului rezultată din Declarația expertului contabil poate să fie și în domeniul agroalimentar, inclusiv activități conexe agriculturii (servicii, comercializare etc.).</p> <p>Pentru solicitanții care detin o plantație pomicolă înființată de mai mult de 3 ani la momentul solicitării sprijinului, dar care nu a intrat pe rod, punctajul se acordă ca urmare a verificării documentelor contabile care dovedesc înființarea plantației și momentul înființării acesteia, precum și a autorizației de plantare, astfel se va considera îndeplinită condiția referitoare la procentul de minim 50% din cifra de afaceri.</p> <p>Entitatea care, din punct de vedere economic, este activă în perioada de observare (minimum 3 ani fiscali din ultimii 5 ani fiscali înainte de depunerea</p>	<p>MAX 15 P</p> <p>10 P</p> <p>5 P</p>

		<p>cererii de finanțare), realizează bunuri sau servicii, înregistrează cheltuieli respectiv are cifra de afaceri, venituri din comercializarea producției membrilor și întocmește bilanț contabil.</p> <p>În cazul solicitanților înființați în baza OUG 44/2008 se verifică Declarația privind veniturile realizate (ANAF) sau Declarația privind veniturile din activitățile agricole impusă pe norme de venit (Declarația 221);</p> <p>Din declarația expertului contabil trebuie să rezulte următoarele elemente:</p> <p>1. activitatea principală autorizată a fermierului cu specific pomicol/ agroalimentar și/ sau activitățile sale secundare cu specific pomicol/ agroalimentar, din istoricul activității sale economice (minim 3 ani din 5 ani fiscali consecutivi), cu menționarea codurilor CAEN aferente activităților economice desfășurate și a veniturilor aferente acestora</p> <p>2. cifra de afaceri netă și totalul veniturilor din activitățile identificate la punctul 1. Ponderea acestor venituri raportate la total Cifra de afaceri netă/ veniturile declarate la autoritatea fiscală pentru PFA, II, IF, trebuie să fie minimum 50%.</p> <p>Vechimea în domeniul pomicol va avea în vedere vechimea solicitantului în desfășurarea activităților eligibile în cadrul sM 4.1a, 4.2 a, schema GBER aferentă 4.2a.</p> <p>Vechimea în domeniul agro-alimentar va avea în vedere vechimea solicitantului în desfășurarea activităților eligibile în cadrul sM 4.1, 4.1a, 4.2, 4.2 a, schema GBER aferentă sM 4.2, 4.2a și în măsurile de investiții din programul național de sprijin în sectorul vitivinicol.</p> <p>Punctajul acordat pentru criteriile de selecție 4.1 și 4.2 poate fi cumulat.</p>	
5.	Principiul apartenenței la o formă	5.1 Solicitantul este un Grup/ Organizație de producători/	MAX 15

	<p>asociativă</p> <p>Investiția este realizată de un grup sau organizație de producători, cooperativă sau de membrii lor.</p> <p>Principiul de selecție se aplică categoriilor de solicitanți prevăzute la lit. 5.1 și 5.2.</p>	<p>Cooperativă/ Societate Cooperativă care reprezintă interesele membrilor fermieri;</p> <p>5.2 Solicitantul este membru al unui grup sau al unei organizații de producători sau membru acționar/cooperator al unei cooperative/ societăți cooperative</p> <p>Înainte de efectuarea ultimei plăți se va verifica dacă în ultimele 12 luni înainte de depunerea ultimei cereri de plată beneficiarul a comercializat prin intermediul unui grup de producători, organizații de producători sau cooperative, minimum 50%-100% din producția proprie, după caz*.</p> <p>* în cazul membrilor grupurilor/ organizațiilor de producători aceștia trebuie să comercializeze un procent minim din producția proprie prin intermediul grupului/organizației de producători între 50-100%, în funcție de vechimea grupului/organizației, conform Ordonanței 37/2005, art. 6, alin 3.</p> <p>În cazul în care până la momentul depunerii ultimei cereri de plată beneficiarul nu realizează producție (livada nu a intrat pe rod) nu se aplică regula referitoare la procentul producției comercializate.</p>	<p>P</p> <p>10 P</p> <p>15 P</p>
6.	Principiul proprietății	<p>6.1 Solicitantul deține în proprietate sau administrare (în cazul entităților publice cu personalitate juridică) terenul și plantațiile pomicole supuse reconversiei și/ sau terenul pe care se face înființarea de plantații pomicole.</p> <p>Punctajul se va acorda proporțional cu suprafața de teren deținută în proprietate din total teren pe care se realizează investiția (înființare plantație și /sau reconversie).</p>	15 P
7.	Principiul utilizării soluțiilor digitale și/sau operațiuni legate de agricultura de precizie	Proiecte de investiții care promovează utilizarea soluțiilor digitale și/sau operațiuni legate de agricultura de precizie	MAX 15

		<ul style="list-style-type: none"> • minim 10% din valoarea eligibilă a proiectului; <p>Se va completa de către solicitant un deviz distinct, se vor prezenta documentele și se va justifica în cadrul Cererii de Finanțare.</p>	15 P
	Total		100 p

Pentru proiectele de înființare și modernizare a pepinierelor, punctajul se calculează în baza următoarelor principii de selecție:

Nr crt.	Principii	Criterii	Punctaj maximum 100 p
1.	Principiul înființării de plantații, pepiniere și sau reconversiei de plantații pomicole	Solicitantul accesează sprijinul pentru înființarea unei pepiniere pomicole .	30 P
2.	Principiul accesului la finanțare în sensul prioritizării solicitanților care nu au beneficiat de fonduri europene pentru o investiție similară prin intermediul PNDR 2014-2020	Solicitanții care nu au beneficiat de finanțare din fonduri europene pentru dezvoltarea exploatației prin sM 4.1a și a investițiilor similare 4.1a prin intermediul sM 19.2. (inclusiv perioada de tranziție).	5 p
3.	Principiul investițiilor în plantațiile care promovează patrimoniul genetic pomicol	<p>3.1 Se vor puncta solicitanții care obțin sau care își propun prin proiect, obținerea de soiuri autohtone.</p> <p>Pentru acordarea punctajului, pe minimum 50% din suprafața pepinierii pomicole vor fi/sunt obținute soiuri autohtone.</p> <p>În cazul formelor asociative care nu își propun prin proiect înființare pepinieră, punctajul se va acorda proporțional în funcție de ponderea suprafețelor deținute și/folosință cu soiuri autohtone de către membrii acestora în total suprafață pepiniere.</p>	MAX 5 5 P
4.	Maturitatea financiară a solicitantului	<p>Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active de minim 3 ani fiscali</p> <p>4.1 în desfășurarea activității în sectorul pomicol</p>	MAX 15 P 10 P

		<p>4.2 în domeniul agroalimentar</p> <p>Criteriul se consideră îndeplinit dacă solicitantul prezintă la depunerea Cererii de Finanțare dovada vechimii întreprinderii de minim 3 ani în sectorul pomicol pentru 4.1/ agroalimentar pentru 4.2 prin prezentarea documentului Declarației expertului contabil.</p> <p>Din Declarația expertului contabil trebuie să rezulte că a obținut anterior venituri din sectorul pomicol/ agroalimentar și ponderea acestora de minim 50% din total cifra de afaceri.</p> <p>În cazul formelor asociative, vechimea solicitantului rezultată din Declarația expertului contabil poate să fie în sectorul pomicol /agroalimentar, inclusiv activități conexe agriculturii (servicii etc.).</p> <p>Pentru solicitanții care detin o plantație pomicolă înființată de mai mult de 3 ani la momentul solicitării sprijinului, dar care nu a intrat pe rod, punctajul se acordă ca urmare a verificării documentelor contabile care dovedesc înființarea plantației și momentul înființării acesteia și autorizației de plantare, astfel se va considera îndeplinită condiția referitoare la procentul de minim 50% din cifra de afaceri.</p> <p>Entitatea care, din punct de vedere economic, este activă în perioada de observare (minimum 3 ani fiscali din ultimii 5 ani fiscali înainte de depunerea cererii de finanțare), <i>realizează bunuri sau servicii, înregistrează cheltuieli respectiv are cifra de afaceri, venituri din comercializarea producției membrilor și întocmește bilanț contabil.</i></p> <p>În cazul solicitanților înființați în baza OUG 44/2008 se verifică Declarație privind veniturile realizate (ANAF) sau Declarația privind veniturile din</p>	<p>5 P</p>
--	--	--	-------------------

		<p>activitățile agricole impusă pe norme de venit (Declarația 221);</p> <p>În cazul formelor asociative vechimea întreprinderii trebuie să fie în sectorul pomicol/ agroalimentar inclusiv activități conexe agriculturii (servicii, comercializare etc).</p> <p>Din declarația expertului contabil trebuie să rezulte următoarele elemente:</p> <p>1. activitatea principală a fermierului cu specific pomicol/agroalimentar și/ sau activitățile sale secundare cu specific agroalimentar, din istoricul activității sale economice (minim 3 ani din oricare cei 5 ani fiscali consecutivi), cu menționarea codurilor CAEN aferente activităților economice desfășurate și a veniturilor aferente acestora,</p> <p>2. cifra de afaceri netă și totalul veniturilor din activitățile identificate la punctul 1. Ponderea acestor venituri raportate la total Cifra de afaceri netă/ veniturile declarate la autoritatea fiscală pentru PFA, II, IF, trebuie sa fie minimum 50%.</p> <p>Vechimea în domeniul pomicol va avea în vedere vechimea solicitantului în desfășurarea activităților eligibile în cadrul sM 4.1a, 4.2 a, schema GBER aferentă 4.2a.</p> <p>Vechimea în domeniul agro-alimentar va avea în vedere vechimea solicitantului în desfășurarea activităților eligibile în cadrul sM 4.1, 4.1a, 4.2, 4.2 a, schema GBER aferentă sM 4.2, 4.2a și în măsurile de investiții din programul național de sprijin în sectorul vitivinicol.</p> <p>Punctajul acordat pentru criteriile de selecție 4.1 și 4.2 poate fi cumulat.</p>	
5.	Principiul apartenenței la o formă asociativă	5.1 Solicitantul este un Grup/Organizație de producători/ Cooperativă/ Societate Cooperativă care reprezintă interesele membrilor fermieri;	MAX 15P 15 P

		<p>5.2 Solicitantul este membru al unui grup sau al unei organizații de producători sau membru acționar/cooperator al unei cooperative/societăți cooperative</p> <p>Înainte de efectuarea ultimei plăți se va verifica dacă în ultimele 12 luni înainte de depunerea ultimei cereri de plată beneficiarul a comercializat prin intermediul unui grup de producători, organizații de producători sau cooperative, minimum 50%-100% din producția proprie, după caz*.</p> <p>* în cazul membrilor grupurilor/ organizațiilor de producători aceștia trebuie să comercializeze un procent minim din producția proprie prin intermediul grupului/organizației de producători între 50-100%, în funcție de vechimea grupului/organizației, conform Ordonanței 37/2005, art. 6, alin 3.</p> <p>În cazul în care până la momentul depunerii ultimei cereri de plată beneficiarul nu realizează producție nu se aplică regula referitoare la procentul producției comercializate.</p>	10 P
6.	<p>Principiul proprietății</p> <p>Punctajul se calculează în funcție de proporția de teren deținută în proprietate din total teren pe care se realizează investiția (înființare pepiniere).</p>	6.1 Solicitantul deține în proprietate sau administrare (în cazul entităților publice cu personalitate juridică) terenul pe care se face înființarea de pepiniere.	15 P
7.	<p>Principiul utilizării soluțiilor digitale și/sau operațiuni legate de agricultura de precizie</p>	<p>7.1 Proiecte de investiții care promovează utilizarea soluțiilor digitale și/sau operațiuni legate de agricultura de precizie</p> <ul style="list-style-type: none"> • minim 10% din valoarea eligibilă a proiectului); <p>Se va completa de către solicitant un deviz distinct, se vor prezenta documentele și se va justifica în cadrul Cererii de finanțare</p>	<p>MAX 15</p> <p>15 P</p>
	Total		100 p

Agricultura de precizie și soluțiile digitale - presupun utilizarea unor tehnologii noi, printre care poziționarea globală (GPS), a senzorilor, a sateliților sau a imaginilor luate din aer, cât și a unor instrumente de management al informației (Ex. – GIS), de evaluare și interpretare a variațiilor, dar și de software și aplicații digitale care facilitează luarea deciziilor și îmbunătățesc fluxul de producție de la nivelul fermei.

Exemple:

- utilizarea imaginilor din satelit/dronelor pentru a determina necesarul de apă și fertilizanți și aplicarea variabilă a acestora, pentru monitorizarea sănătății culturilor și gradul de dezvoltare etc.;
- utilizarea imaginilor din satelit/dronelor pentru a determina starea de vegetație/calamitate a culturilor pentru a putea constata și evalua daunele cauzate de seceta pedologică severă;
- utilizarea rețelelor de senzori pentru a determina umiditatea din sol, în scopul irigației eficiente;
- utilizarea Sistemului Global de Poziționare pentru limitarea tasării solului și limitarea consumului de combustibil;
- utilizarea roboților;
- utilizarea senzorilor și automatizării pentru optimizarea culturilor în spații protejate;
- utilizarea aplicațiilor care preiau date din sol cu privire la umiditate, nivelul nutrienților, starea plantelor în vederea dozării nutrienților necesari în funcție de deficiențele identificate la nivelul solului;
- investiții corporale și necorporale pentru determinarea gradului de atac/ nivelului de contaminare a plantațiilor cu boli și dăunători și pentru prognozarea perioadei optime de aplicare a tratamentelor pentru prevenirea/ combaterea acestora;
- utilizarea de software și aplicații digitale pentru managementul producției agricole/fluxului de la nivelul fermei.

2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

Prin intervenție DR 15 se acordă fonduri nerambursabile în proporție de maximum 65% din costurile eligibile, fără a depăși:

- ❖ 1 500 000 euro/proiect cu excepția proiectelor care propun achiziția de utilaje și echipamente agricole a căror valoare este de maximum 300 000 euro.

Atenție! Proiectele exclusiv de simple achiziții de utilaje și echipamente agricole vor fi plafonate la 300.000 euro/proiect sprijin public, iar în cazul proiectelor complexe cheltuielile cu achizițiile simple de utilaje și echipamente agricole nu vor depăși 50% din valoarea eligibilă a proiectului.

Atenție! La cofinanțarea publică acordată în procentul menționat mai sus trebuie să se adauge contribuția privată a solicitantului (care poate include și contribuția în natură).

Contribuția privată a beneficiarului poate fi reprezentată de contribuția în natură sub forma lucrărilor efectuate în regie proprie, care vor fi evaluate, de asemenea, pe baza costurilor standard.

Atenție! Valoarea contribuției în natură nu poate depăși valoarea contribuției private.

Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și a contribuției în natură doar pentru operațiunile detaliate în Cererea de finanțare aferentă prezentului ghid.

Capitolul 3

ACCESAREA fondurilor nerambursabile acordate pentru INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII POMICOLE

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al **rambursării cheltuielilor eligibile** efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

Atenție!

În conformitate cu prevederile art. 62 din Regulamentul Comisiei (UE) nr. 2116/2021, cu modificările ulterioare și a HG 1570/2022, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PS 2023-2027.

Fiecare proiect prin care se solicită finanțare prin FEADR, este verificat în ceea ce privește eventuala creare de condiții artificiale în fiecare din etapele procedurale pe care le va parcurge acesta. Dacă pe parcursul oricărei dintre aceste etape procedurale, se identifică crearea de condiții artificiale, se vor aplica măsurile și corecțiile financiare corespunzătoare (respingere CF/debit total/ debit parțial după caz).

În situația în care există legături comerciale între vânzătorul/arendatorul imobilului destinat realizării proiectului, și solicitant, sau în situația în care peste 50% din terenurile aferente exploatației pe care se va implementa proiectul de finanțare, sunt preluate de la o singură persoană fizică sau juridică, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale.

În acest sens, vă recomandăm să studiați anexa la Ghidul solicitantului, *Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027* pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul cererii de finanțare conține Cererea de finanțare însoțită de Anexele Tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi scanate și depuse numai on-line pe pagina de internet www.afir.ro.

Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Formularul standard al Cererii de finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet www.afir.ro.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate olograf.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

Există în cererea de finanțare câmpuri obligatoriu de completat și validări. Completarea incorectă a cererii de finanțare duce la imposibilitatea validării, semnării, încărcării și depunerii acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare

și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

În Cererea de Finanțare, la lista E, se pot completa alte documente justificative ale proiectului, dacă sunt necesare. Pentru fiecare document va trebui să existe câte un pdf care să fie încărcat ulterior.

Atenție! Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, toate cererile de finanțare depuse la AFIR conțin *Declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal*.

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăsește la <https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>.

În cadrul cererii de finanțare semnătura electronică trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicații care permite semnarea fișierelor de tip pdf inteligent care conțin câmp dedicat pentru semnătură, precum Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) conectat la calculatorul/laptopul semnatarului, sau utilizând un token virtual dacă furnizorul dumneavoastră v-a livrat unul.

ATENȚIE!: Conform cunoștințelor AFIR aplicațiile/serviciile de semnare la distanță care presupun încărcarea unui documente în cadrul unei pagini web iar apoi descărcarea acestuia în forma semnată disponibile pe piață NU permit semnarea documentelor de tip pdf inteligent care conțin câmp de semnătură, precum cererile de finanțare puse la dispoziție de AFIR.

Așadar, solicitanții pot depune cererea de finanțare **EXCLUSIV** prin utilizarea semnăturii electronice bazată pe certificat digital calificat.

De asemenea, aceștia pot depune documentele anexe întocmite în nume propriu aferente cererii de finanțare, semnate electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat (de ex. în cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în pdf și semna electronic fără listare, iar în cazul documentelor emise de alte instituții/entități, acestea se vor scana ca și până acum).

În cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic fără listare, în cazul documentelor emise de alte instituții/entități acestea se vor scana.

Solicitanții care vizează investiții amplasate în arealul ITI Delta Dunării, vor bifa, în scopul monitorizării acestor investiții, punctul dedicat acestei informații din Cererea de Finanțare. Pentru încadrarea amplasamentului investiției în teritoriul ITI, solicitanții pot consulta Lista UAT din zona

Atenție!

Solicitanții nu mai numerotează paginile dosarului Cererii de Finanțare, dar vor consemna în coloana dedicată paginării din Cererea de finanțare, numărul paginilor aferente fiecărui document anexat.

unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI) care se regăsește în Anexa 9 la prezentul Ghid.

Atenție! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, beneficiarul poate obține fonduri în avans, conform prevederilor REGULAMENTULUI (UE) 2021/2116 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 și respectiv, ale H.G. nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans de până la 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională, conform art. 10, alin. (1) din Hotărârea nr. 1570/2022 prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de finanțare.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare FEADR pe parcursul implementării, o singură dată și atunci când are avizul favorabil din partea Autorității Contractante pentru o achiziție majoritară.

Conform art. 10, alin. (2) din Hotărârea nr. 1570/2022, plata avansului este condiționată de constituirea unei garanții în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată, sub formă de scrisoare de garanție bancară sau scrisoare de garanție emisă de o instituție financiară nebanară înregistrată pe toată perioada de valabilitate a garanției în Registrul special al Băncii Naționale a României.

Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare.

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Pentru a depune cereri de finanțare online solicitantii care nu au cont pe site-ul www.afir.ro vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea cererilor de finanțare în format electronic. Pașii care trebuie parcurși pentru încărcarea cererilor de finanțare în portalul AFIR sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR

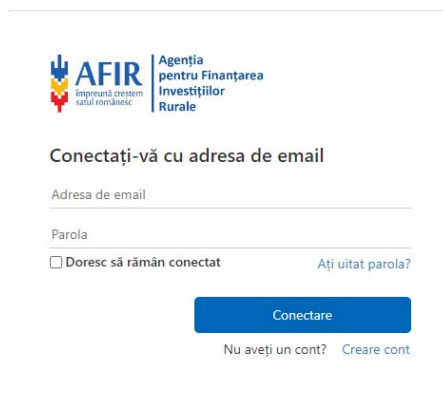
Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser (ex: Microsoft Edge, Chrome, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.ro. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

II. Creare cont si/sau autentificare

Pentru logare se utilizează perechea nume utilizator-parolă obținute la crearea contului pe site urmat de acționarea butonului Autentificare.

În cazul în care nu dețineți un cont, accesați opțiunea Creare cont. Anterior creării unui cont pe site-ul AFIR trebuie să dețineți o adresă de e-mail validă.

După înregistrare, utilizatorul va primi un e-mail de confirmare și va trebui să urmeze instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

III. Pregătire documente pentru încărcare

După autentificare, utilizatorul va avea posibilitatea accesării aplicației privind depunerea de proiecte și gestionarii celor existente în cont.

Prin selectarea sesiunii de depunere aferent intervenției ce se dorește a fi accesată, utilizatorul va avea posibilitatea descărcării cererii de finanțare în format pdf inteligent în vederea completării.

IV. Încărcarea Cererii de Finanțare, a anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni:

1. Încărcarea formularului Cerere de Finanțare

La încărcarea Cererii de Finanțare vor avea loc o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme precum:

- formularul Cererii de Finanțare trebuie să fie redactat și semnat electronic.
- se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă.
- denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale "~ " # % & * : < > ? / \ { | }"-

Atenție!

Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea Cererii de Finanțare, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei cereri de finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

În funcție de informațiile completate în cererea de finanțare privind amplasarea proiectului – Regiune - Județ, se va stabili Centrul regional la care se va lansa fluxul de Depunere Cerere de Finanțare .

2. Încărcare documente anexate Cererii de Finanțare

Se vor încărca documentele conform Capitolului 4 - INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE - 4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare.

Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron.

Formatul fișierelor scanate trebuie să fie *.pdf*, cu o rezoluție de minim 200 dpi.

Recomandăm denumirea acestora conform listei documentelor din cererea de finanțare (numărul și primele două-trei cuvinte).

După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

Atenție!

La încărcarea online a proiectului solicitanții vor trebui să încarce toate documentele care au bifat pe coloana „Obligatoriu pentru toate proiectele”. În caz contrar proiectul nu se va putea depune online.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor se va acționa butonul Depunere Proiect, în vederea transmiterii acestuia către AFIR.

Alocarea numărului de ordine al cererii de finanțare se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Ulterior depunerii, pentru solicitanți, vor fi disponibile numai acțiunile privind vizualizarea detaliilor proiectului precum și funcționalități de afisare a istoricului acestuia.

Pentru detalii privind depunerea online se pot consulta instrucțiunile/tutorialele disponibile în format pdf/video.

3.Încărcare Alte documente

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes. După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în Sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu pornirea fluxului de Depunere-Evaluare. Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Atenție!

Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea acesteia, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei Cereri de Finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare” și „Statusuri”.

Pentru Cererile de Finanțare a căror încărcare on-line prin intermediul portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea condițiilor de admitere se derulează din ziua următoare. În ultima zi de depunere a licitației lunare, încărcarea on-line se realizează până la ora 16.00.

Cererea de Finanțare și toată documentația aferentă nu trebuie să fie semnate și ștampilate pe fiecare pagină.

Atenție!

Solicitantul își asumă veridicitatea documentelor, iar dacă la prezentarea acestora în original se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate sau selecție, se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

Atenție!

Este strict interzisă utilizarea tuturor roboților sau scripturilor care colectează în mod automat resursele, folosirea programelor care imită caracteristicile unui utilizator uman sau care ofera un avantaj nedrept, și/sau folosirea de click-bots sau script-uri care execută click-uri în mod automat sau reproduc în alt mod comportamentul uman.

Este strict interzisă utilizarea simultană de locații multiple/ip-uri multiple pentru același User.

Retragerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare poate fi retrasă în orice moment, însă nu se mai poate redeține în cadrul aceleiași sesiuni.

Atenție! Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea Cererilor de finanțare se face la:

- OJFIR pentru proiecte fără C+M;
- CRFIR pentru proiecte cu C+M și/ sau înființare plantație/pepinieră pomicolă.

1. Încadrarea Cererii de finanțare în funcție de prescoring

Cererea de finanțare poate fi încărcată în sistemul AFIR și este admisă pentru verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție, în cazul în care autoevaluarea scorului (punctajului) solicitantului este mai mare sau egală cu pragul de calitate al lunii în care a depus Cererea de finanțare.

Cererile de finanțare al căror punctaj (scor) rezultat în urma evaluării este mai mic decât nivelul pragului de calitate aferent lunii în care au fost depuse, devin neconforme.

2. Verificarea eligibilității Cererii de finanțare

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- verificarea tuturor documentelor anexate Cererii de Finanțare.

Atenție! AFIR își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către AFIR că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori în sistem on-line, iar răspunsul va fi transmis on-line.

Cazurile în care se pot solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentele prezentate sau mențiunile din cererea de finanțare conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii între mențiunile acestora;
2. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de finanțare.

Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul Cererii de finanțare.

Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1 Construcții și Instalații, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/ Instalațiilor ce se vor executa.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se va preciza care sunt echipamentele, utilajele/montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 „Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare”, Cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

3. Verificarea criteriilor de selecție

În urma acestor verificări pot exista patru situații:

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj \geq pragul de calitate lunar;
- proiectul este neconform dacă are un punctaj $<$ pragul de calitate lunar;

-
- ☑ proiectul este neconform dacă a fost încadrat greșit din punct de vedere al componentei cu alocare financiară distinctă, aferente unei intervenții.

4. Selecția proiectelor

Alocarea publică disponibilă a intervenției aferentă sesiunii de depunere, criteriile de selecție, punctajele de selecție, pragul de calitate prestabilit, pragurile de calitate lunare și modalitatea de repartizare a fondurilor neutilizate din cadrul unei componente către componenta/componentele supralicitate sunt realizate la inițiativa AM PS cu consultarea prelabilă a Comitetului de Monitorizare pentru PS PAC 2023-2027. Pentru fiecare sesiune de depunere se face un **ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI** în care se vor prezenta: alocarea sesiunii, intervalul de depunere a cererilor de finanțare, pragul calitate prestabilit și pragurile de calitate lunare.

Depunerea și evaluarea proiectelor se realizează lunar doar pentru proiectele ce au punctajul estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent lunii respective.

Depunerea proiectelor în cadrul sesiunii se oprește înainte de termenul limită prevăzut în nota de lansare, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse de la începutul sesiunii având un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent etapei lunare respective, excluzând valoarea publică totală a proiectelor retrase, ajunge la 150% din nivelul alocării sesiunii, cu excepția primelor 5 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere când depunerea proiectelor se realizează indiferent de nivelul plafonului.

Atenție! Proiectele al căror punctaj estimat de solicitanți va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective cât și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al componentei cu alocare financiară distinctă aferente unei intervenții/componente (alocare distinctă), vor fi declarate neconforme.

Selectia proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile pentru selecția lunară ce reprezintă diferența dintre alocarea sesiunii și valoarea publică totală a proiectelor selectate prin rapoartele de selecție/contestații intermediare/lunare anterioare, valoarea publică totală a contestațiilor depuse aferente rapoartelor de selecție lunare publicate, după caz. Se va ține cont de necesitatea păstrării unei rezerve pentru finanțarea contestațiilor, în limita a 20% din alocarea sesiunii, după caz.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în următoare ordine a criteriilor de departajare:

- ✓ Principiul reconversiei (investiții care presupun reconversie);
- ✓ Principiul proprietății (exploatațiile agricole care dețin în proprietate terenul și plantațiile pomicole supuse reconversiei și terenul pe care se face înființarea de plantații pomicole);

-
- ✓ Valoarea eligibilă a proiectului, în sensul prioritizării proiectelor cu o valoare mai mică.

După publicarea raportului de selecție intermediar/lunar pe pagina de internet AFIR, solicitanții au la dispoziție 7 zile lucrătoare începând cu ziua lucrătoare imediat următoare postării pe pagina de internet AFIR a raportului de Selecție pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării.

Urmare soluționării contestațiilor, Comisia de soluționare a contestațiilor va proceda astfel:

- a) pentru contestațiile depuse aferent unui Raport de selecție intermediar, vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent Raportului de selecție intermediar respectiv, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele din Raportul de selecție lunar al etapei respective, după caz.
- b) pentru contestațiile depuse aferente unui Raport de selecție lunar vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent etapei respective, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției ori mai mare sau egal cu pragul de calitate lunar aferent etapei respective în situația în care valoarea publică totală a proiectelor selectate din raportul de selecție lunar aferent este mai mică decât alocarea disponibilă pentru selecția etapei stabilită conform art.8 alin.(2), din *Regulament de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)*, după caz.

Urmare publicării raportului de contestații lunar, există posibilitatea întocmirii unui *Raport de selecție aferent etapei pentru care au fost finalizate contestațiile*, după caz, conform *Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)*.

IMPORTANT! Procesul de **SELECȚIE** și procesul de **SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR** se desfășoară potrivit „Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)”, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-urile www.madr.ro și www.afir.ro.

3.2 CONTRACTAREA FONDURILOR

După aprobarea Raportului de selecție/ Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru Finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de finanțare și semnarea Contractului de finanțare”.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de maximum 3 luni **pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe**, de la transmiterea *Notificării privind selectarea Cererii de finanțare*, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor simple - montaj care presupun echipamente și montajul acestora)/CRFIR (cazul proiectelor cu C+M care presupun lucrări de construcții – montaj și/sau înființare plantație/pepinieră pomicolă) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate online.

Solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Nu se vor depune Cererea de finanțare și documentele originale emise de solicitant, convertite în PDF și semnate electronic, la depunerea proiectului).

Atenție! În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Doc. 15.1 Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.

Atât extrasul de cont cât și contractul de credit vor menționa valoarea totală a cofinanțării private. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă **prin extras de cont**, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR/ CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.

3. Doc. 15.2 Adresă emisă de bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumire bancă/trezorerie, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR);

4. Doc.16.1 Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante locale, valabile la data încheierii contractului, emise de către primăriile pe raza cărora solicitanții își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

5. Doc. 16.2 Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale).

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal.

- În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, prin intermediul informațiilor suplimentare, la încheierea contractului de finanțare, prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

6. Doc. 17 Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat de beneficiar.

ATENȚIE! Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de Finanțare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar beneficiarul este sancționat conform prevederilor Contractului de Finanțare.

7. Doc. 18 Proiectul tehnic, pentru proiectele cu C+M care presupun lucrări de construcții – montaj.

8. Doc. 19 Copie act de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

Durata maximă de depunere a documentelor obligatorii de către beneficiar este de 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea de către AFIR a notificării privind selecția proiectului și înainte de semnarea contractului de finanțare.

Pentru depunerea primei tranșe de plată însoțită de documente justificative, termenul este de 6 luni (achiziții simple)/12 luni (construcții-montaj și al proiectelor ce prevăd plantarea de specii perene agricole și forestiere) de la semnarea contractului de finanțare.

În caz de neprezentare a documentelor de către Beneficiar, în termenul și condițiile precizate în Notificarea de selecție sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite, Agenția își rezervă dreptul de a nu încheia Contractul de finanțare.

Vizita pe teren a Cererilor de Finanțare

Verificarea pe teren se realizează pentru Cererile de finanțare selectate, care vizează modernizarea unui punct de lucru, și are loc înaintea încheierii contractului, după ce solicitantul depune documentele solicitate prin Notificarea beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare.

Vizita pe teren se va realiza **pentru proiectele selectate la finanțare**, astfel:

- Pentru toate Cererile de Finanțare referitoare la **modernizări** (inclusiv dotări), extinderi, renovări; **Numai în cazuri excepționale** atunci când condițiile meteorologice nu permit efectuarea vizitei pe teren, Șeful SAFPD poate decide asupra efectuării sau nu a vizitei pe teren, cu aprobarea Directorului OJFIR/ CRFIR.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea informațiilor.

În cazul în care se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate, în urma verificării pe teren, se va emite decizia de neîncheiere a contractului de finanțare.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentelor obligatorii, precum și în urma verificării pe teren (dacă este cazul), Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea Contractului de Finanțare. În acest sens, beneficiarul proiectului selectat pentru finanțare va primi pe adresa de e-mail, contractul de finanțare, semnat electronic de Autoritatea Contractantă, urmând ca acesta să îl semneze și să transmită Autorității Contractante, prin intermediul platformei informatice, contractul de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, semnate electronic de către reprezentantul legal.

Pentru stabilirea valorii în lei la încheierea Contractului de finanțare se va utiliza cursul euro-leu stabilit de Banca Centrală Europeană, publicat pe pagina web: <http://www.ecb.int/index.html>, valabil la data de 01 ianuarie a anului în care se încheie contractul de finanțare.

Important! Bugetul indicativ din Cererea de finanțare aprobat în urma evaluării Cererii de finanțare devine anexă la Contractul de finanțare.

Atenție! Durata de execuție a Contractului de finanțare este de maximum **3 ani (36 de luni)**, în funcție de data semnării contractului, pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj și/sau adaptarea la standarde. Durata de execuție a contractului este de maximum **2 ani (24 luni)**, pentru proiectele de investiții care prevăd doar achiziții simple de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa intervenției.

Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite conform prevederilor HG nr 1570/2022**, cu acordul prealabil al AFIR și **cu aplicarea penalităților specifice** beneficiarilor publici sau privați, prevăzute în Contractul de Finanțare, la valoarea nerambursabilă rămasă de plătit. Durata maximă de execuție prevăzută în contractul de finanțare poate fi prelungită cu acordul prealabil al AFIR, dacă la momentul solicitării, beneficiarii au încasat plăți de minimum 45%, fără a fi luat în calcul avansul primit, după verificarea dovezii cofinanțării private pentru finalizarea investiției și cu aplicarea penalităților prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit. În cazul investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislația europeană specifică, prelungirea nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Prelungirea duratei maxime de execuție se poate realiza ținând cont de stadiul de realizare și specificitatea investițiilor aferente fiecărui proiect, precum și de evitarea riscului de dezangajare,

cu aplicarea penalităților specifice beneficiarilor publici sau privați, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, **se pot suspenda la cererea beneficiarului**, în situații de forță majoră sau în cazul în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/acorduri/autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora. Pentru oricare dintre aceste situații, beneficiarul are obligația de a notifica Autoritatea Contractantă și de a fundamenta solicitarea de suspendare cu documente justificative.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA DURATA DE VALABILITATE ȘI DE MONITORIZARE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Durata de valabilitate a Contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți** efectuată de Autoritatea Contractantă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit intervențiilor PS 2023-2027, inclusiv prin schemele de ajutor de stat/de minimis, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

IMPORTANT! Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții financiare, respectiv în cazul solicitanților publici, a unei instituții de credit sau instituții financiare nebankare înregistrate în registrul special al Băncii Naționale a României, în conformitate cu prevederile Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebankare, cu modificările și completările ulterioare, sub forma ipotecării investiției care face obiectul contractului de finanțare, cu înștiințarea și acordul prealabil al AFIR și cu respectarea prevederilor contractului de finanțare în cauză. Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit și ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

La depunerea Cererii de finanțare, solicitantul își va da acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul AFIR a datelor de contact (denumire, CUI, adresă, telefon, denumire/valoare proiect).

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Beneficiarul poate opta pentru avans de până la maximum 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanțare sau poate solicita acordarea avansului după semnarea contractului de finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condițiile prevăzute în Instrucțiunile de plată, anexă la Contractul de finanțare.

Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea Contractului de finanțare, conform prevederilor art. 44 alin. (4) al Regulamentului (UE) 2116/2021, cu modificările și completările

ulterioare și a legislației naționale în vigoare AFIR poate să aprobe acordarea unui avans de maximum 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Beneficiarul poate solicita avansul după semnarea Contractului de finanțare și numai după avizarea favorabilă a achiziției majoritare de către AFIR. În cazul beneficiarilor privați care derulează achiziții directe utilizând Baza de date cu prețuri de referință AFIR, avansul se acordă pe baza contractului de vânzare-cumpărare a bunului/echipamentului respectiv, prezentat de beneficiarul privat la momentul solicitării avansului.

Pentru beneficiarii care decid să efectueze cheltuieli înainte de semnarea Contractului de finanțare realizate, în conformitate cu cererea de finanțare și proiectul de plantare, după depunerea Cererii de finanțare în vederea înființării/reconversiei plantațiilor pomicole, se va acorda avans corelat cu valoare eligibilă a proiectului rămasă de executat, cu respectarea condițiilor privind acordarea avansului.

Pentru a beneficia de avans, beneficiarul este obligat să depună **o garanție** în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată sub formă de scrisoare de garanție bancară sau, în cazul beneficiarilor publici, sub formă de scrisoare de garanție bancară sau scrisoare de garanție emisă de o instituție financiară nebanară înregistrată pe toată perioada de valabilitate a garanției în Registrul special al Băncii Naționale a României, care **se depune odată cu Dosarul cererii de plată a avansului.**

Beneficiarul trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative, conform cerințelor Autorității Contractante prezentate în Instrucțiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută la art. 2(1) din contract, respectiv până la ultima tranșă de plată.

Garanția aferentă avansului trebuie să producă efecte pe întreaga perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirării duratei de execuție a contractului de finanțare.

În cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, justificată pe bază de documente, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește valoarea avansului acordat, garanția poate fi eliberată.

La cerere, Autoritatea Contractantă va notifica instituția emitentă a garanției cu privire la finalizarea proiectului, justificarea utilizării integrale a avansului acordat beneficiarului și faptul că garanția poate fi eliberată.

Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate la termenele stabilite prin contractul de finanțare, precum și în cazul în care se procedează la încetarea contractului de finanțare, înainte de finalizarea implementării proiectului, la solicitarea beneficiarului sau din inițiativa Autorității Contractante, înainte de expirarea termenului de valabilitate a garanției pentru care nu s-a obținut prelungirea acesteia, se recuperează de Autoritatea Contractantă prin executarea garanției, cu perceperea de dobânzi și penalități calculate și datorate pentru perioada cuprinsă între data acordării avansului și data recuperării integrale a acestuia.

În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorității Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanției cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda de îndată la executarea garanției.

Recuperarea sumei reprezentând avansul acordat și nejustificat se face prin plată voluntară (5 zile lucrătoare), cât și prin executarea garanțiilor de către Autoritatea Contractantă (după caz), cu perceperea de dobânzi și penalități.

Beneficiarul care a încasat avans de la Autoritatea Contractantă și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție a Contractului de finanțare, este obligat să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire.

ATENȚIE! AFIR efectuează plăți beneficiarilor, inclusiv plata avansului, după cum urmează:

- a) în cazul persoanelor juridice instituții publice, în conturile deschise la Trezoreria Statului;**
- b) în cazul persoanelor juridice, altele decât cele menționate la lit. a), în conturile deschise la unitățile Trezoreriei Statului sau la instituții de credit din România.**

PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de finanțare în cursul duratei de valabilitate a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Beneficiarul poate solicita doar modificări care nu afectează eligibilitatea, selecția, funcționalitatea și obiectivul proiectului (de ex. nu se vor accepta modificări și înlocuiri de clădiri, schimbarea locației și a obiectivelor).
- ✓ Modificarea contractului se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile.
- ✓ Beneficiarul va transmite Autorității Contractante bugetul modificat, prin intermediul unei notificări în care justifică modificarea, însoțit de devizul general și devizul pe obiecte refăcute, în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de finanțare prin act adițional.

Atenție! Solicitățile de modificare a contractului se încarcă și se transmit exclusiv din contul fiecărui beneficiar deschis în cadrul portalului www.afir.ro.

Important! Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027/schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PS 2023-2027 în vederea selectării pentru finanțare, să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în Contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice tip de act juridic care produce efectul transmiterii proprietății sau a oricăruia dintre atributele acesteia), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.

În situația neîndeplinirii obligațiilor prevăzute în Contractul de Finanțare, recuperarea sprijinului financiar se realizează în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire a acestora.

Dacă neîndeplinirea obligațiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condițiile de selectare care ar fi determinat nefinanțarea acestuia, recuperarea sprijinului financiar se realizează integral împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

În cazul deschiderii procedurii de insolvență împotriva beneficiarului, pe parcursul derulării contractului de finanțare, AFIR va declanșa procedura de constatare nereguli, de constituire și recuperare a debitului, conform prevederilor Contractului de Finanțare și ale OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și înscrierea la masa credală cu titlurile de creanță emise anterior intrării în insolvență în termenele și condițiile stabilite conform Legii nr.85/2014 cu modificările și completările ulterioare.

În cazul încălcării clauzelor contractului de finanțare, nerespectării condițiilor de eligibilitate și/sau de selecție pentru care proiectul a fost selectat și contract, se aplică procedura de încetare a contractului de finanțare și de recuperare a ajutorului financiar nerambursabil acordat.

Anterior încetării Contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

3.3 ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea Contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR cu privire la achiziția derulată.

Avizarea dosarelor de achiziții se va realiza ulterior semnării Contractului de finanțare cu AFIR.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fără montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PS 2023-2027 se va derula on-line pe site-ul www.afir.ro, conform prevederilor Manualului de achiziții aplicabil la momentul demarării procedurii de achiziție de către beneficiar și Instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenției (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.ro.

Atenție! Trebuie să aveți în vedere ca derularea/finalizarea, inclusiv avizarea din partea AFIR a procedurii de achiziții să se realizeze înainte de îndeplinirea termenului de depunere a primei tranșe de plată, respectiv 6/12 luni de la încheierea Contractului de finanțare.

Procedurile de achiziții pentru serviciile de consultanță, studii teren, întocmirea Studiilor de fezabilitate/documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție necesare întocmirii Cererii de finanțare se vor derula, după cum urmează:

- ✓ **Contractele < =15.000 EURO**, fără TVA, conform Bugetului indicativ, se pot adjudeca prin atribuire directă.
- ✓ **Contractele > 15.000 EURO**, fără TVA, conform Bugetului indicativ, pentru servicii de consultanță și servicii pentru întocmirea Studiilor de fezabilitate derulate anterior încheierii Contractului de finanțare cu AFIR, procedura de achiziții se va derula on-line cu respectarea prevederilor Manualului de achiziții pentru beneficiarii privați ai PS postat pe site-ul AFIR

Atenție!

Alegerea tipului de procedură se stabilește în funcție de valoarea totală a serviciilor, bunurilor sau lucrărilor de același tip (valoare eligibilă + neeligibilă). Trebuie avut în vedere faptul că serviciile/bunurile au CPV-uri diferite, ceea ce înseamnă că tipul procedurii de achiziții nu poate fi limitată la nivelul liniei bugetare.

Cu toate acestea, în cazul în care beneficiarul optează pentru derularea procedurii cu o singură ofertă pentru achiziții de bunuri/servicii diferite care corespund liniilor bugetare enumerate anterior și care au coduri CPV diferite, experții vor verifica dacă bunurile/serviciile respective răspund unor necesități diferite (ex: mobilier, componente IT) și se poate folosi într-adevar modalitatea de achiziție menționată (o singură ofertă), sau dacă s-a încercat eludarea procedurii de selecție de oferte în scopul divizării achizițiilor de servicii sau bunuri.

O astfel de excepție este linia bugetară 3.7.1, unde consultanța poate fi împărțită în două contracte, în etape diferite (ani) diferiți. În cazul în care valoarea totală depășește suma de 30 mii euro, procedura de adjudecare se poate realiza prin încredințare directă pentru primul contract cu valoare de până la 15.000 de euro, iar pentru contractul al doilea, în cazul în care valoarea depășește 15.000 de euro, să se facă prin selecție de oferte.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcții montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic ce se va realiza la momentul încheierii Contractului de finanțare.

Atenție! Solicitanții care au desfășurat licitații prin procedura „o singură ofertă” vor încărca dosarele pe portalul on-line de achiziții după ce solicitantul va semna Contractul de finanțare cu AFIR. Verificarea și avizarea dosarelor de achiziții în mediul on-line se va efectua la nivelul OJFIR pentru proiecte fără construcții-montaj (proiecte care presupun achiziții simple de bunuri și echipamente cu sau fără montaj, servicii) și la nivel CRFIR pentru proiectele cu construcții montaj (proiecte care presupun achiziții complexe care prevăd lucrări de construcții-montaj care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții), prin intermediul departamentelor de specialitate numai după ce solicitantul va semna Contractul de finanțare cu AFIR.

Solicitantul are posibilitatea să demareze procedurile de achiziții pentru serviciile sus menționate prin modulul de achiziții on-line înainte sau începând cu data primirii Notificării de selecție a

proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, avizarea dosarelor de achiziții realizându-se ulterior semnării Contractului de finanțare cu AFIR.

Atenție! La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu Finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale.

Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar nerambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

Operațiunile prezente în Cererea de finanțare și în fișa intervenției pentru care sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și contribuției în natură nu se supun procedurii de achiziții, cu excepția situațiilor în care aceasta este obligatorie pentru beneficiar, conform legii.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

A. Conflictul de interese între acționarii/asociații beneficiarului privat și ofertanții acestuia, între membrii comisiile de evaluare și ofertanti :

Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- c. sunt în relație de rudenie până la gradul II sau AFIN cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanți:

Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/ 2011);
- b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c. Sunt în relație de rudenie până la gradul II sau AFIN cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de Finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- a. Nediscriminarea;
- b. Tratatamentul egal;
- c. Recunoașterea reciprocă;

- d. Transparența;
- e. Proportionalitatea;
- f. Eficiența utilizării fondurilor;
- g. Asumarea răspunderii.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro, înainte de semnarea Contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile Manualului de achiziții postat pe pagina de internet AFIR la momentul demarării procedurii.

3.4 PLATA

Pentru toate investițiile (noi și modernizare) se vor prezenta la **prima cerere de plată** următoarele documente care validează eligibilitatea investiției:

1. Document emis de DSP județeană pentru investiția propusă, dacă este cazul;
2. Document emis de DSVSA pentru investiția propusă;
3. Document emis de Autoritatea Competenta de Mediu pentru investiția propusă.

ATENȚIE!

După expirarea termenului prevăzut pentru depunerea primei cereri de plată, și în cazul în care documentele menționate mai sus nu sunt prezentate, Contractul de Finanțare va fi reziliat.

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune cererea de plată pentru avans după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra unei achiziții majoritare (inclusiv prin prezentarea contractului de vânzare cumpărare în cazul achiziției majoritare prin Baza de Date cu prețuri de referință a AFIR) și numai după semnarea Contractului de Finanțare.

Beneficiarul trebuie să depună **AUTORIZAȚIA DE CONSTRUIRE** pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări) la prima tranșă de plată în care solicită spre autorizare și cheltuieli cu lucrări atât pentru lucrările de bază cât și pentru lucrările cu caracter provizoriu (acolo unde este cazul).

În cazul investițiilor care presupun **achiziții simple** care **nu** necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții, beneficiarul este obligat să depună cererea eligibilă pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de maximum 6 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde **construcții montaj**, care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții **și al proiectelor ce prevăd plantarea de specii perene agricole și forestiere** este obligat să depună cererea eligibilă pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de maximum 12 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Termenul de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzut pentru depunerea cererii pentru prima tranșă de plată poate fi prelungit cu maximum 3 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contract și cu prezentarea de către beneficiar a dovezii demarării implementării proiectului.

Dosarul cererii de plată se depune online de beneficiar la AFIR și trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanțare) pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată.

4.1 DOCUMENTELE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE

Vor fi bifate căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al Cererii de finanțare, LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE INTERVENȚIEI DR 15, din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție și primirea Notificării de selecție se vor bifa căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din coloana DOCUMENTE DEPUSE PÂNĂ LA MOMENTUL CONTRACTĂRII. Documentele justificative necesare la momentul depunerii Cererii de finanțare vor fi încărcate on-line.

Documentele în baza cărora se va evalua Cererea de finanțare:

1. a) **STUDIUL DE FEZABILITATE** conform HG 907/2016 **cu modificările și completările ulterioare (se va depune doar în cazul achizițiilor complexe/construcții și montaj)**

Important!

- numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de fezabilitate cheltuielile privind consultanța sunt eligibile.
- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și stampilate de elaboratorul documentației
- se va atașa „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului
- **se va detalia capitolul 3 – Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică și capitolul 5 – Alte cheltuieli**, prin devize care să justifice în detaliu sumele respective, cât și pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziții și autorizare plăți
- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), să fie semnate, stampilate de către elaborator în cartușul indicator.
- pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experți, ore/ expert, costuri/ oră), care vor fi corelate cu ofertele conforme.
- în cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

1. b) **Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente**

1. c) **Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor**

1. d) **ANEXA C format PDF inteligent** - pentru solicitanții PFA, I.I. sau I.F.

1. e) **ANEXA B format PDF inteligent** – pentru solicitanții persoane juridice

Utilizarea documentului PDF inteligent, ca anexă la Cerere de finanțare, implică încărcarea acestuia fără a mai fi listat.

ATENȚIE! În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de fezabilitate, **obligatoriu. Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente și/sau Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.**

2. DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU:

a) TERENUL AGRICOL:

Copie după documentul autentificat la notar care atestă dreptul de proprietate (a1) asupra terenului și/ sau tabel centralizator **(a2)** emis de Primărie semnat de persoanele autorizate conform legii, conținând sumarul contractelor de arendare cu suprafețele pe care va fi realizată investiția luată în arendă, pe categorii de folosință, perioada de arendare și/sau contractul de concesiune, cu o valabilitate de minimum 15 ani, excepție făcând culturile de căpșun, zmeur, mur, coacăz și agriș unde perioada minimă este de 10 ani, începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare și pepinierele unde perioada minimă de arendare este de 5 ani începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare.

Contractul de concesiune va fi însoțit de adresa emisă de concedent și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces).

(a3) copie după Hotărârea Guvernului sau a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului, după caz, prin care se constituie dreptul de administrare, pentru entitățile publice care au teren în administrare.

b) IMOBILUL (clădirile și/ sau terenurile) pe care sunt/ vor fi realizate investițiile:

- Actul de proprietate, contract de concesiune sau alt document încheiat la notar care să certifice dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare în cazul clădirilor asupra cărora se intervine cu investiții de modernizare/extindere și a terenurilor pe care se vor realiza investiții ce presupun lucrări de construcții montaj, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect.

Contractul de concesiune va fi însoțit de adresa emisă de concedent și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

Atenție! Pentru construcțiile și/sau terenul ce fac/face obiectul Cererii de finanțare, solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul acestuia de a obține, potrivit legii, autorizația de construire/ desființare:

- dreptul real principal (drept de proprietate, drept de administrare, uz, uzufruct, suprafață, servitute) dobândit prin: act autentic notarial, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, contract de aport în natură la capital al asociațiilor prin care se aporțează proprietatea asupra terenurilor, hotărâre judecătorească, lege. În cazul dreptului de suprafață se acceptă act de suprafață încheiat în formă autentică de un notar public;

- drept de creanță, definit conform Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată cu modificările și completările ulterioare pentru terenul pe care urmează a se realiza investiția.

Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, republicată cu modificările și completările ulterioare, solicitantul poate prezenta și un contract de arendă/ comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului și acordul expres al proprietarului de drept.

În cazul în care una din părți este o autoritate publică nu este necesară autentificarea contractului prin care se transmite dreptul de folosință.

c.1) Document care să certifice că nu au fost finalizate lucrările de cadastru, pentru proiectele care vizează investiții de lucrări privind construcțiile noi sau modernizări ale acestora.

AFIR va obține Extrasul de Carte Funciară aferent imobilului (teren/clădire) pe baza datelor cadastrale înscrise de către solicitant în Cererea de Finanțare în secțiunea dedicată.

c.2) Acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului. Atenție! Se va depune în situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit).

d) Document pentru efectivul de animale deținut în proprietate:

d1) Extras din Registrul Exploatației emis de ANSVSA/ DSVSA cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care să rezulte efectivul de animale deținut, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/ DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010);

Pentru exploatațiile agricole care dețin păsări și albine - **Adeverință eliberată de medicul veterinar de circumscripție**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii cererii de finanțare, din care rezulta numărul păsărilor și al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației.

Pentru cooperative agricole, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, se vor prezenta documentele prevăzute la punctul d) pentru toți membrii fermieri ai acestor solicitanți.

3. Pentru unitățile care se modernizează

3.1 AUTORIZAȚIE SANITARĂ/NOTIFICARE de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/avizează conform legislației în vigoare.

3.2 AUTORIZAȚIE DE MEDIU emisă de autoritatea competentă de mediu

Atenție! În cazul în care autorizațiile de funcționare/notificările de constatare a conformității cu legislația în vigoare, sunt emise/ vizate cu mai mult de un an față de data depunerii Cererii de Finanțare, se va avea în vedere obligativitatea vizării anuale a documentelor care certifică funcționarea unității în conformitate cu legislația națională aferentă.

4. a) HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

b) STATUT pentru Societatea cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005) și Cooperativa agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare, composestate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menționate în *Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor*

agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare), din care să reiasă ca acestea se încadrează în categoria: societate cooperativă agricolă, cooperativă agricolă sau fermier în conformitate cu art 7, alin (2¹) din OUG 3/2015, cu completările și modificările ulterioare;

c) **DOCUMENT DE ÎNFIINȚARE A INSTITUTELOR DE CERCETARE**, a Centrelor, stațiunilor și unităților de cercetare –dezvoltare și didactice din domeniul agricol.

5. ÎN CAZUL PROIECTELOR CARE INCLUD INVESTIȚII PRIVIND IRIGAȚIILE:

5.1 AVIZ DE GOSPODARIREA APELOR/ NOTIFICAREA DE ÎNCEPERE A EXECUTIEI în cazul investițiilor noi

Sau

AUTORIZAȚIE DE GOSPODARIRE / NOTIFICARE DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE, în cazul funcționării sistemului de irigații.

5.2 Aviz emis de ANIF (dacă este cazul).

5.3 Document emis de OUA privind acordul de branșare (dacă este cazul).

5.4 Document privind acordul de branșare emis de entitatea care administrează sursa de apă (dacă este cazul).

6. AUTORIZAȚIA PENTRU PRODUCEREA, PRELUCRAREA ȘI COMERCIALIZAREA SEMINȚELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR

Atenție! Autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor certificate este eliberată de Inspectoratul Teritorial pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor (ITCSMS), pentru soiurile care se regăsesc în Catalogul soiurilor românești (ISTIS).

7. PROIECT TEHNIC DE ÎNFIINȚARE A PLANTAȚIEI POMICOLE elaborat de persoane autorizate și avizat de Institutul de cercetare-dezvoltare pentru pomicultură sau de stațiunea de cercetare-dezvoltare pomicolă din zonă în conformitate cu legislația națională

Proiectul se va depune inclusiv pentru proiectele care prevăd reconversia plantațiilor pomicole!

Pentru proiectele care vizează înființare de pepiniere pomicole și cultura de căpșuni nu se solicită proiect de înființare.

8. AUTORIZAȚIA DE PLANTARE (la depunerea cererii de finanțare)

Pentru plantațiile de pomi cu suprafața mai mare de 2 ha și pentru plantațiile de arbuști fructiferi cu suprafața mai mare de 0,5 ha autorizația de plantare se eliberează în baza unui proiect de înființare a plantației pomicole elaborat de persoane autorizate și avizat de Institutul de cercetare-dezvoltare pentru pomicultură sau de stațiunea de cercetare-dezvoltare pomicolă din zonă.

Solicitanții care detin o plantație pomicolă înființată de mai mult de 3 ani la momentul solicitării sprijinului, dar care nu a intrat pe rod, vor prezenta și **autorizația de plantare** pentru plantația deținută deja, însoțită de documentele contabile care dovedesc înființarea plantației (doc.13) pentru acordarea de punctaj la criteriul de selecție **P4. Maturitatea financiară a solicitantului.**

9. AUTORIZAȚIA DE DEFRIȘARE (la depunerea cererii de finanțare)

Defrișarea plantațiilor de pomi și arbuști fructiferi de interes comercial aparținând persoanelor fizice sau juridice se face numai în baza autorizației de defrișare eliberate de direcțiile pentru agricultură și dezvoltare rurală județene și, respectiv, a municipiului București, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

10. Documente solicitate pentru membru al unui grup de producători recunoscut, al unei cooperative sau al unei organizații de producători

Document emis de către organizația/grupul de producători / societatea cooperativă / cooperativă agricolă din care să reiasă că **solicitantul este membru al acesteia** însoțit de documentul de înființare al acestora (act constitutiv și statut).

11. Document din care să rezulte că materialul de plantare fructifer este inclus în Cataloagele oficiale ale statelor membre UE sau care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer.

12. DECLARAȚIA EXPERTULUI CONTABIL

13. Documente contabile pentru proiectele care dețin plantații care nu au intrat pe rod (Proces-Verbal pentru recepția plantației, documente pentru înregistrarea plantației în contabilitate, e.t.c.)

14. ALTE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE (se vor specifica după caz) pe care solicitantul le poate prezenta pentru a susține datele și informațiile prezentate în proiect.

Atenție!

Evaluarea Cererii de finanțare din punct de vedere al eligibilității și al verificării criteriilor de selecție va include și consultarea informațiilor referitoare la solicitant și exploatarea agricolă, deținute de instituțiile abilitate (ex: ANSVSA, APIA, MADR, ONRC, ANAF, ANCP, etc).

4.2 LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE PE SITE-UL AFIR – WWW.AFIR.RO

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

- **Cererea de finanțare – Anexa 1** (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintea AFIR în vederea obținerii finanțării);
- **Contractul de finanțare – Anexă 3** (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR și beneficiarul fondurilor nerambursabile).

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

- **Cererea de plată pentru avans** (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);
- **Cererea de plată** (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc);
- **Declarația de cheltuieli** (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute);

- ✚ **DECLARAȚIA PE PROPRIA RĂSPUNDERE A BENEFICIARULUI** (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă);
- ✚ **Alte documente al căror format nu este elaborat de AFIR și nu pot fi furnizate de AFIR** (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de plată, publicate pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro – Investiții PS 2023-2027 – DR 15);

De asemenea, în pagina de internet a AFIR, www.afir.ro, puteți consulta și descărca:

- ✚ **Fișa intervenției** (Investiții prin FEADR – DR 15);
- ✚ **Actele normative utile** (Informații utile – Acte normative – Legislație specifică FEADR).

Toate formularele prezentate al căror format este elaborat de AFIR pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.ro – Investiții PS 2023-2027 – DR 15 Investiții în exploatații pomicole) sau pot fi solicitate de la sediile AFIR din țară.

4.3 DICȚIONAR

- ❖ **Active corporale** - active precum terenuri și clădiri, instalații, utilaje și echipamente;
- ❖ **Active necorporale** - active care nu au o concretizare fizică sau financiară precum brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală;
- ❖ **Achiziție simplă** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date cu prețuri de referință, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PS 2023-2027 a unor bunuri cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice cu sau fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui Contract de achiziție;
- ❖ **Achiziție complexă care prevede construcții montaj** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PS 2023-2027a unor bunuri/echipamente cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj care prevăd lucrări de construcții și instalații care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții, precum și servicii prin atribuirea unui Contract de achiziție;
- ❖ **Proiectele complexe** – includ lucrări de construcții montaj, achiziții simple, achiziții complexe iar valoarea achizițiilor simple de utilaje și echipamente agricole nu depășește jumătate din valoarea eligibilă a proiectului.
- ❖ **Agricultură de precizie** – concept modern de management al agriculturii care presupune utilizarea unor tehnologii noi, printre care poziționarea globală (GPS), a senzorilor, a sateliților sau a imaginilor luate din aer, cât și a unor instrumente de management al informației (Ex. – GIS), de evaluare și interpretare a variațiilor pentru optimizarea proceselor de producție din agricultură

-
- ❖ **Beneficiar** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
 - ❖ **Cererea de Finanțare** – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea Contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
 - ❖ **Comercializarea produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzătorii sau prelucrătorii și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în locații distincte, rezervate acestei activități;
 - ❖ **Contract de Finanțare** - documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor intervențiilor cuprinse în PS 2023-2027;
 - ❖ **Contribuția privată** – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar sau nebanca, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit;
 - ❖ **Cofinanțarea publică** – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României, acordată sub formă de grant;
 - ❖ **Condiționarea** - în sectorul pomicol, cuprinde după caz, operațiuni tehnologice de sortare, calibrare, spălare-zvântare, curățare, lustruire, ceruire, lotizare, etichetare, ambalare, uscare *fără transformarea acestora în fructe prelucrate (nu include deshidratare)*, depozitarea în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosfera), spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez și alte operațiuni de pregătire în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare.
 - ❖ **Derulare proiect** - reprezintă totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului/Deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului;
 - ❖ **Economia Circulară** - model de producție și consum axat pe reducerea la minimum a deșeurilor/produselor secundare/subproduselor prin reutilizarea acestora într-un alt ciclu

producție, creând și mai multă valoare adăugată la nivelul fermei. Conceptul se bazează pe eliminarea treptată a deșeurilor nerecuperabile și reducerea poluării, păstrarea produselor și materialelor la cea mai înaltă valoare de utilizare cât mai mult posibil, regenerarea sistemelor naturale, biodiversitate și ecosisteme.

- ❖ **Eligibil** – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;
- ❖ **Evaluare** – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
- ❖ **Exploatație agricolă (fermă)** – unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară; Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul României;
- ❖ **Echivalentul subvenție brută (ESB)** - reprezintă valoarea calculată a sprijinului aferentă creditului de co-finanțare PS 2023-2027.
- ❖ **Fișa intervenției** – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele intervenției, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;
- ❖ **Fonduri nerambursabile** – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a intervenției DR 15 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;
- ❖ **Investiție nouă** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente nefuncționale/ dezafectate.
- ❖ **Investiție principală** - reprezintă investiția eligibilă din proiect a cărei valoare reprezintă peste 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului;
- ❖ **Investiție secundară** - reprezintă investiția eligibilă din proiect a cărei valoare reprezintă (singulară sau compusă din mai multe componente secundare) mai puțin de 50% din valoarea eligibilă totală a proiectului;
- ❖ **Implementare proiect** – reprezintă totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului/ Deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.
- ❖ **Modernizarea** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții și Instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale, inclusiv utilizarea/reutilizarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție;

-
- ❖ **Modernizarea exploatației agricole reprezintă investițiile de orice tip (noi sau modernizări/extinderi)** în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu noi coduri CAEN în domeniul agricol (adică extinderea profilului agricol), extinderea exploatației agricole prin înființarea de noi unități de producție în cadrul aceluiași/acelorași cod/uri CAEN.
 - ❖ **Potențial beneficiar** – persoană juridică/persoană fizică autorizată (PFA/II, IF) etc. care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PNDR) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un Contract de Finanțare cu AFIR;
 - ❖ **Politica Agricolă Comună (PAC)** – este o politică comună pentru toate țările din UE, gestionată și finanțată la nivel european din resursele bugetului UE, reprezentând un parteneriat între agricultură și societate, între Europa și agricultorii săi care vizează să îi sprijine pe fermieri și să îmbunătățească productivitatea agricolă, pentru o aprovizionare stabilă cu alimente la prețuri accesibile, să îi protejeze pe agricultorii din Uniunea Europeană, astfel încât aceștia să-și poată asigura un trai decent, să contribuie la combaterea schimbărilor climatice și la gestionarea durabilă a resurselor naturale, să conserve zonele rurale și peisajele de pe întreg teritoriul său, să mențină vitalitatea economiei rurale prin promovarea locurilor de muncă din sectorul agricol, din cel agroalimentar și din sectoarele asociate.
 - ❖ **Producția agricolă primară** – conform Regulamentului (UE) 702/2014 înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în Anexa I la Tratat, fără a se efectua nicio altă operațiune de modificare a naturii produselor respective.
Pot fi asimilate investițiilor aferente producției agricole primare operațiuni/cheltuieli precum utilaje, înființare/reconversie plantații pomicole, plase antigrindină și antiploaie, drumuri de exploatare, împrejmuire plantații pomicole, echipamente de irigații la nivelul exploatației agricole, depozitare produse agricole primare, condiționare, producerea de energie regenerabilă la nivelul fermei pentru consum propriu, prin urmare toate operațiunile care nu pot fi încadrate în/ rezultate din activitățile de procesare sau comercializare produse agricole.
 - ❖ **Proiect neconform** – proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei intervenții/componente (alocare distinctă).
 - ❖ **Reconversia pomicolă** – defrișarea unei plantații pomicole în condițiile legii și replantarea aceleiași specii și/sau a altor specii pomicole pe suprafața defrișată.
 - ❖ **Reprezentantul legal** – este persoana desemnată care are în baza legii/statului/actelor constitutive dreptul și îndatorirea să reprezinte solicitantul/beneficiarul în relațiile cu terții, inclusiv în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare;
 - ❖ **Solicitant** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;
 - ❖ **Valoare eligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;
 - ❖ **Valoarea neeligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru

stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

- ❖ **Valoare totală a proiectului** – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;
- ❖ **AFIR** – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;
- ❖ **APIA** – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;
- ❖ **CRFIR** – Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);
- ❖ **OJFIR** – Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);
- ❖ **FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de Finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.
- ❖ **MADR** – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- ❖ **PS 2023-2027** – Planul Strategic este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;
- ❖ **ANSVSA** – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- ❖ **DSVSA** – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- ❖ **DSP** – Direcția de Sănătate Publică.
- ❖ **ICDP Mărăcineni** - Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești –Mărăcineni.
- ❖ **RICA** - Rețeaua de Informații Contabile Agricole
- ❖ **„/”** – în accepțiunea acestui document, **bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjucției „sau”** (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 **din** 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/oră este echivalent cu kilometri **pe** oră).

4.4 AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de Finanțare a Intervențiilor din cadrul PS PAC 2023-2027, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru Finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziție de luni până joi între orele 8:30 și 17:00, iar vineri între orele 08:30-14:30, pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PS 2023-2027, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PS 2023-2027.

Experții AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții AFIR nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a AFIR.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale și cele 41 de Oficii Județene, vă poate acorda informațiile necesare pentru a solicita Finanțarea proiectului dumneavoastră.

Dacă doriți să obțineți informații sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene spuneți-ne!

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1

reclamatii@afir.info

www.afir.info

www.facebook.com/afir.info

twitter: @AFIR_Romania

0728 107 516

De asemenea, în cazul în care considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PS 2023-2027, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Dacă doriți informații suplimentare puteți să formulați întrebări către departamentele de relații publice din cadrul AFIR.

* * *